

Mötestid och mötesplats 28.8.2023 kl. 13:00 – 14:30, mötesrum Selecta.

Beslutande

Ordinarie ledamöter

x Anne Ekstrand, stadsdir.	Jakobstad
Annica Haldin, stfm ordf.	Jakobstad
x Owe Sjölund, stst ordf.	Jakobstad
x Kari Koskela, stfm II vice ordf.	Jakobstad
x Malin Brännkärr, kom.dir	Kronoby
x Maria Tokou, kfm ordf.	Kronoby
x Marika Hagnäs, kst ordf.	Kronoby
x Gun Kapténs, kom.dir.	Larsmo
Andreas Hjulfors kfm ordf.	Larsmo
x Robin Sundelin, kst ordf.	Larsmo
x Martin Norrgård, stadsdir.	Nykarleby
x Steven Frostdahl, stfm ordf.	Nykarleby
x Siw Frostdahl-Blomqvist, stst ordf.	Nykarleby
x Stefan Svenfors, kom.dir.	Pedersöre
x Niclas Sjöskog, kfm ordf.	Pedersöre
x Johanna Holmäng, kst ordf.	Pedersöre

Övriga deltagare

x Daniela Mårtenson, Concordia
x Jarl Sundqvist, Concordia
x Johan Lithén, utvecklingschef, sekreterare

Antecknades

- att Pia Fraktman deltog i mötet via Teams kl. 13:00 – 14:00.

Underskrifter

Ordförande

Sekreterare

Anne Ekstrand

Johan Lithén

Justering av protokoll

Det här protokollet innehåller paragraferna 27 – 31.
Protokolljusteringen har omfattat varje paragraf jämte bilagor.
Protokollet har justerats elektroniskt.

Gun Kapténs

Robin Sundelin

Detta protokoll är framlagt för allmänheten till påseende på stadens hemsida www.jakobstad.fi från och med

Stadskansliet

Hanna Wallenstjerna

27 § Sammanträdets lagenliga sammankallande och beslutförhet samt protokolljustering	1
28 § Anmälningssärenden	2
29 § Utredning om offentliga arbets- och näringstjänster i Jakobstadsregionen	3
- Bilaga § 29 A: UTKAST: Plan för organisering av sysselsättnings- och näringstjänster i Jakobstadsregionens sysselsättningsområde	5
- Bilaga § 29 B: UTKAST Avtal om bildande av ett gemensamt organ för arbetskrafts- och näringstjänster i Jakobstadsregionen	36
30 § Bidrag för anställning av regionkonstnär	42
31 § Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur: Anhållan om årligt bidrag för musikutbildning i Campus Allegro	44
- Bilaga § 31: Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur: Inkommen anhållan om årligt bidrag för musikutbildning i Campus Allegro	45

**27 § SAMMANTRÄDETS LAGENLIGA SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET SAMT
PROTOKOLLJUSTERING**

Protokolljustering sker elektroniskt senast fredag 1.9.2023 kl. 15.00.

Förslag

Ordföranden:

Ordföranden förklarar sammanträdet öppnat och konstaterar det vara lag-
enligt sammankallat och beslutfört.

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden utser två protokolljus-
terare.

Beslut

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden:

Ordföranden konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat
och beslutfört.

Samarbetsnämnden utsåg enhälligt Gun Kapténs och Robin Sundelin till
protokolljusterare.

28 §

ANMÄLNINGSÄRENDEN

Följanden möten hålls

25.9.2023 kl. 13:00

20.11.2023 kl. 13:00

Förslag

Ordföranden:

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden antecknar ärendet för kännedom.

Beslut

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden:

Samarbetsnämndens följande möten hålls 25.9 kl. 13.00 och 20.11 kl. 13.00.

Jarl Sundqvist bjöd alla på avtacknings- & välkomstkaffe måndagen den 4.9 kl. 13.30 på Concordia då han går i pension som vd för Concordia och efterträdes av Daniela Mårtenson.

Dnr JSTAD/312/2023

**29 § UTREDNING OM OFFENTLIGA ARBETS- OCH NÄRINGSTJÄNSTER I
JAKOBSTADSREGIONEN**

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden 28.8.2023 § 29

Plan för organisering av sysselsättnings- och näringstjänsterna i Jakobs-
tadsregionens sysselsättningsområde:

Bilaga § 29 A

Avtal om bildande av ett gemensamt organ för arbetskrafts- och närings-
tjänster i Jakobstadsregionen:

Bilaga § 29 B

Samarbetsnämnden har på sitt möte den 5 juni 2023 tagit del av utredare Pia Fraktmans slutrapport för Jakobstadsregionen om hur de offentliga arbets- och näringstjänsterna i regionen ska organiseras från och med den 1 januari 2025, när organiseringsansvaret för dem övergår från staten till kommunerna. Utredare Pia Fraktman fick på samma möte förtroendet att utföra en fortsatt utredning av alternativet att Jakobstadsregionen bildar ett eget samarbetsområde. Utredningsuppdraget omfattar utarbetandet av utkast till samarbetsavtal, plan för genomförande, närmare ekonomiska beräkningar och övrigt material som behövs för behandlingen i kommunernas fullmäktige och för den anmälan som ska göras till arbets- och näringsministeriet inom oktober 2023.

Utredare Pia Fraktmans plan för organisering är färdigställd och finns tillgänglig på svenska och finska. Pia Fraktman presenterar sin plan för organisering under mötet.

Förslag

Ordföranden:

Samarbetsnämnden tar del av utredare Pia Fraktmans plan för organisering, diskuterar ärendet och ger en rekommendation om att gå vidare med alternativet att Jakobstadsregionen bildar ett eget samarbetsområde.

Beslut

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden:

Samarbetsnämnden tog del av utredare Pia Fraktmans plan för organisering samt avtal som hon också presenterade via Teams. Därefter diskuterades ärendet och deltagarna gavs möjlighet att ställa frågor till Pia Fraktman. Ändringar i avtalet behöver skickas till Pia Fraktman så fort som möjligt, men senast innan inkommande veckoslut. Den 5.9.2023 kl. 17.30 ordnas ett möte i Jakobstads Gymnasiums stora auditorium där Vasa stad presenterar sin plan och förslag till avtal för ett samarbetsområde omfattanden Österbotten med Vasa som värdkommun. Samarbetsnämnden inväntar informationen som ges under detta möte och siktar på att kunna ge

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden

en rekommendation för samarbetsområde under nästa möte, som hålls 25.9.

UTKAST 15.8.2023

korjattu: siirtyvien työvuosien lukemat sivu 12

PLAN FÖR ORGANISERING AV

sysselsättnings- och näringstjänster

Jakobstad, Kronoby, Larsmo, Pedersöre och
Nykarleby

INNEHÅLL

1	Inledning	2
2	Jakobstadsregionens sysselsättningsområde	6
3	Ekonomiska resurser och personresurser och hur de allokeras	9
3.1	Ekonomiska resurser	9
3.1.1	Ändring i kommunernas finansiering	11
3.2	Personresurser	12
3.3	Lösningar för produktion och riktande av tjänster	14
3.3.1	Antalet verksamhetspunkter och deras placering	16
3.3.2	Produktion av tjänster och inriktning	16
3.3.3	Upphandling	19
3.3.4	Arbetssökandestruktur	20
3.4	Tjänster för dem som direkt övergår till arbetsmarknaden samt företagstjänster	22
3.5	Tjänster för att utveckla kompetensen	22
3.6	Tjänster för stödd sysselsättning eller sektorsövergripande stöd	23
3.7	Integrationstjänster	23
4	Samarbetsparter och samarbetsformer	24
5	Främjande av arbetskraftsinvandring, matchning av arbetskraft och arbetstillfällen samt arbetskraftens rörlighet	25
6	Att förbereda sig på strukturförändringar	28

1 Inledning

Riksdagen godkände lagen om ordnande av arbetskraftsservice, lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen samt lagen om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna 23.3.2023. Enligt denna lag överförs arbets- och näringstjänsterna (AN) till kommunerna och sysselsättningsområdena som kommunerna utgör från och med 1.1.2025. I reformen förblir en del av tjänsterna hos staten, medan privatkunders och företags- och arbetsgivartjänsterna överförs till kommunerna. Sysselsättningsområdenas verksamhet inleds från början av år 2025.

Målet med reformen är en servicestruktur som på bästa möjliga sätt främjar snabb sysselsättning för arbetstagarna och ökar arbets- och näringstjänsternas produktivitet, tillgänglighet, effektivitet och mångsidighet tillsammans med kommunernas livskraftstjänster. När samma anordnare ansvarar för sysselsättnings-, utbildnings- och näringstjänsterna stöder de bättre målen för snabb sysselsättning.

Jakobstadsregionen består av fem kommuner, Kronoby, Larsmo, Pedersöre, Jakobstad och Nykarleby. Det sammanlagda invånarantalet i Jakobstadsregionens kommuner är 49 598 och 75 procent av invånarna har svenska som modersmål, 9 procent finska och 6 procent har annat modersmål. Av invånarna i regionen bor 58 procent i stad och 42 procent på landsbygden. Det finns 6 813 företag och 22 047 arbetstillfällen i regionen. Arbetslöshetsgraden i regionen har under många år varit fastlandets lägsta.

Gemensamma drag för regionen är ett starkt näringsliv och en större andel industriexport än genomsnittet. Jakobstadsregionens näringslivsstruktur skiljer sig från Seinäjoki, Vasa och Karleby ekonomiska regioner genom att ha en större relativ andel produktionsindustri. I Jakobstadsregionen är produktionsindustrins andel av näringslivet 56 procent, medan motsvarande siffra i Karleby ekonomiska region är 33 procent, i Vasa ekonomiska region 44 procent och i Seinäjoki ekonomiska region 35 procent.

Kommunerna i regionen har ett nära ömsesidigt samarbete som stöds av det kommunala samarbetsorganet "kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden". Samarbetsnämnden har till uppgift att utveckla och befästa samarbetet mellan medlemskommunerna, samt att verka som påtrycknings- och uppvaktningsorgan i olika frågor av gemensamt intresse. Samarbetsnämnden koordinerar regionala utvecklingsåtgärder och ger utlåtanden gemensamma för regionen till kommunala och statliga organ.

Samarbetsnämnden i Pedersörenejden har på sina möten under våren 2022 (14.2.2022 och 4.4.2022) behandlat sysselsättningsreformen och dess inverkan samt vilka beredningsåtgärder som behövs i regionen. På mötet 8.12.2022 konstaterades i samarbetsnämnden att det i regionen finns en stark gemensam vilja att hitta en modell för organisering av sysselsättningstjänster som bäst svarar på regionens behov och tar hänsyn till regionens särdrag. Som grund för de regionala behoven och för beredningsarbetet för organisering av sysselsättningstjänster beställdes en redogörelse. Redogörelsen gjordes av en utomstående konsult och den blev klar i juni 2023.

Jakobstadsregionens kommuner har en stark regional identitet som samtidigt identifierar samverkan mot både Karleby och Vasa. Till exempel ur invånares perspektiv i Kronoby utgör Karleby och Jakobstad ett område, både med tanke på arbete och service. Således är

trafikförbindelser, tillgång till service och utveckling av arbets- och näringslivet i båda regionerna viktiga för kommunens livskraft. Under våren har regionens kommuner deltagit i diskussioner både med Karleby som bereder Mellersta-Österbottens sysselsättningsområde och med Vasa som bereder Österbottens sysselsättningsområde. Diskussionerna har pågått ända fram till hösten 2023. Genom öppen diskussion och samarbete har man önskat hitta det bästa möjliga sättet att producera sysselsättningstjänster i regionen från och med 1.1.2025.

Baserat på redogörelsen för sysselsättningstjänster som Jakobstadsregionens kommuner beställt är regionens centrala mål för att stärka sysselsättningen och näringslivet

- att förbättra och främja tillgången på arbetskraft för regionens företag
- att förbättra matchningen på arbetsmarknaden
- att minska långtidsarbetslösheten
- att förkorta längden på arbetslöshet
- att fungera kostnadseffektivt och resurssmart

I Jakobstadsregionen framhävs behovet att sköta sysselsättningen i regionen och därmed kommunernas livskraft. Skötseln av sysselsättning som helhet ska kunna svara på såväl individens som näringslivets behov samt identifiera behoven för regionens näringsliv. Med tanke på produktionen av tjänster är det väsentligt att identifiera särdragen hos befolkningen i området (bl.a. tvåspråkighet, invandrare).

Att förutse framtidens arbetskraft och kompetensbehov förutsätter framförhållningsförmåga. Politiska och ekonomiska faktorer är en utmaning för såväl kortsiktig som långsiktig framförhållning. Investeringar i tillväxt hos regionens näringsliv skapar framför allt tryck på tillgången på tillräcklig och kompetent arbetskraft då de genomförs.

I Jakobstadsregionen behövs lösningar för matchningsutmaningarna, tillgång på arbetskraft och därigenom för internationell rekrytering och eventuellt ytterligare behov av invandring. I framtiden finns det flera faktorer som inverkar på kommunernas livskraft, så som konjunkturutvecklingen, sysselsättnings- och ekonomipolitiken och till exempel hur utvecklingen av socialskyddet påverkar kommunerna.

För att locka arbetskraft måste man beakta hela sysselsättningens ekosystem i ett mångprofessionellt samarbete. Kommunerna bör ha ett tillräckligt utbud av basservice, så som boende, dagvård, utbildning och fritidstjänster. Ett livskraftigt näringsliv innebär en livskraftig kommun. I Jakobstadsregionens kommuner erbjuder den mångsidiga naturen och skärgården lockande och mångsidiga möjligheter att spendera sin fritid. Det aktiva föreningslivet i regionen och det rika kulturlivet med sina evenemang kan ha betydelse för dem som planerar att flytta.

Det höga sociala kapitalet som är kännetecknande för det svenskspråkiga Österbotten utgör en god grund för nya invånare att bli en del av samhället. Ett exempel på hur rekryteringen har gjorts smidigare är byggandet av rekryteringsbostäder som Fastighets Ab Ebba Kiinteistö Oy inledde i Jakobstad år 2022. Byggandet gjordes i samarbete med yrkesskolan Optima och de första bostäderna har färdigställts. Man kan få ett tidsbundet hyresavtal för högst två år till de moderna och trevliga bostäderna och förutsättningen är ett arbetsavtal i Jakobstad. Framtidens arbetskraftsbehov behöver flexibla och nya lösningar. Rekryteringsbostäderna är ett bra exempel på detta.

Samarbetet som görs med utbildningsorganisationer i Jakobstadsregionen, som Optima, Novia, KPEDU och Centria, är en central del av skötseln av sysselsättningen och ett sätt att

svara på kompetensbehoven och matchningsutmaningarna. Sysselsättningstjänsternas mångprofessionella samarbete och nätverkandet som behövs är centralt då man vill säkerställa service som enligt reformens mål sker nära och som beaktar kundens och arbetsgivarens behov och särdrag.

I ljuset av statistiken har kommunerna i Jakobstadsregionen näst intill full sysselsättning. Med tanke på arbetslösheten ska framtidens sysselsättningsområden ha tillräckligt med resurser för det första skedet av arbetslösheten och för skötsel av utdragen arbetslöshet. Vid skötseln av arbetslöshet ska man säkerställa tillräckligt samarbete med välfärdsområdet samt flexibla och snabba serviceprocesser för stöd av arbetsförmågan och bedömning i början av arbetslösheten. För skötsel av arbetslöshet behövs mångprofessionellt samarbete och individualiserade lösningar. I regionen behövs också åtgärder för att utveckla övergångsarbetsmarknaden och därmed för att möjliggöra sysselsättning för deltidsarbetsföra.

Trots att de begränsade resurserna i små kommuner kan ses som en svaghet har det i Jakobstadsregionen gett en förmåga att skapa flexibla tillvägagångssätt och livskraftiga nätverk. Också i framtiden behövs lokalt fungerande nätverk på området, genom vilka man tryggar tillräcklig, aktuell och hindersfri växelverkan med arbetskraftstjänster, välfärdsområdets aktörer inom arbetsförmåga samt mellan regionens företag och utbildningsorganisationer.

Jakobstadsregionens kommuner har en lång historia om att fördomsfritt samarbeta behovsbaserat över landskapsgränserna såväl norrut och västerut som söderut. I regionen finns gemensamma operativa enheter som Jakobstadsregionens utvecklingsbolag Concordia och integrationsenheten i Jakobstadsregionen. Regionens kommuner har också gemensamma målprogram, som till exempel Jakobstadsregionens klimatstrategi.

Förverkligade reformer och reformer under beredning orsakar utmaningar för kommunerna och kommunernas basservice samt för sektorsövergripande samarbete. Hur dessa påverkar ska kunna beaktas och förutses i regionen också som en del av reformen av sysselsättningstjänster och dess beredning. Bland annat reformen av lönesubvention i fråga om behovsprövade stödformer som träder i kraft i början av juli 2023 och som är avsedd för att främja sysselsättningen av arbetslösa arbetssökande bör beaktas. Syftet med reformen är att förenkla systemet och att öka användningen av stödet i företag. Lönesubvention begränsas i framtiden tydligare till att främja sysselsättningen av arbetstagare med funktionshinder eller arbetslösa arbetssökande i ofördelaktig ställning på arbetsmarknaden.

I välfärdsområdena som inledde verksamheten i början av år 2023 har man kunnat se utmaningar i att ordna tjänsterna. Dessa utmaningar verkar i ljuset av välfärdsområdenas ekonomiska utsikt inte underlättas inom den närmaste framtiden. Välfärdsområdesreformen innebar i Jakobstadsregionen att ansvaret för att ordna rehabiliterande arbetsverksamhet, sektorsövergripande samservice som främjar arbetskraft (TYP-tjänsterna) och social rehabilitering överfördes till välfärdsområdet.

Totalreformen av integrationslagen, som träder i kraft 1.1.2025, har också samband med AN2024-reformen. Avsikten med integrationslagen är att påskynda integrationen och sysselsättningen av invandrare. Reformen av integrationslagen strävar efter att nå ut till en större andel invandrare. I de språkstudier som ingår i integrationsutbildningen enligt integrationsprogrammet införs ett obligatoriskt avslutande prov. Identifieringen och utvecklingen av kompetens stärks genom att integrationsutbildningen i högre grad samordnas med andra sysselsättnings- och utbildningstjänster.

Jakobstadsregionen har länge varit en betydande flyktningmottagare och regionens kommuner har redan under flera år haft en årlig kvot på 100 kvotflyktingar och i praktiken obegränsat antal beviljade kommunplatser för asylsökande. Enligt integrationsenhetens utredning stannar en betydande andel av flyktingarna som anlänt till regionen också kvar i regionen (ca 75 procent). Kommunernas gemensamma integrationsenhet och informations- och rådgivningspunkterna som enheten producerar i regionen ansvarar för integrationen i regionens kommuner. Enheten har omorganiserat sin verksamhet för två år sedan och gjort upp en grundplan för integration, vilken redan nu är i enlighet med den nya lagstiftningen.

För kommunerna i Jakobstadsregionen är det väsentligt att hitta en form för skötsel av sysselsättning som bäst tjänar det operativa samarbetet och regionens behov. Det är också viktigt att gränserna, oberoende av var de går mellan landskap, sysselsättningsområden eller välfärdsområden, inte hindrar det behovsbaserade och därmed kostnadseffektiva operativa samarbetet mellan olika områden. Kommunerna i regionen har i många verksamheter, också i skötsel av sysselsättning, synergifördelar som kan uppnås både mot Vasa och Karleby i synnerhet i fråga om tvåspråkig service, sakkunnigtjänster och upphandling.

Det gemensamma sysselsättningsområdet för Jakobstadsregionens kommuner utgör en fortsättning på det nära och omfattande samarbete som redan länge funnits mellan kommunerna. Dessutom stärker det de befintliga verksamheternas och målprogrammets ställning i regionen.

Planen för Jakobstadsregionens sysselsättningsområde baseras på anvisningen om planen för organisering av arbetskraftstjänster¹ samt på arbets- och näringsministeriets, UF-centrets och Kommunförbundets referensarkitektur för arbetskraftstjänster². I planen och dess senare precisering strävar man efter att beakta både faktorerna som hör till AN2024 helheten och utvecklingsprojekten och ändringarna i lagstiftningen som påverkar direkt och parallellt. Sådana är bland annat UF-centret-24-reformen och UF-centrets projekt om kunskapsbaserad ledning, reformen av de digitala AN-tjänsterna, KOTO24, KOTO-Digi, Work in Finland samt reformen om organisering av välfärdsområden och TYP-reformen som redan skett.

Organiseringsplanen preciseras under hösten 2023 då beredningen och dess detaljer framskrider. Planens syfte är att säkerställa en kontrollerad överföring av arbetskraftstjänsterna till Jakobstadsregionens sysselsättningsområde, kontinuiteten i arbetskraftstjänster och att servicen inte avbryts ur kunders perspektiv.

¹ <https://tyomarkkinatori.fi/dam/jcr:1963c8de-b44b-4cee-b4e3-8c4d8ab8f152/Ohjeistus%20jarjestamissuunnitelma.pdf>

² <https://tem.fi/documents/1410877/92212702/Ty%C3%B6voimapalveluiden+viitearkkitehtuuri+-+luonnosversio+0.9.3+-+2023-01-20.pdf/fc581b53-f345-db5a-dad0-88faa88feb22/Ty%C3%B6voimapalveluiden+viitearkkitehtuuri+-+luonnosversio+0.9.3+-+2023-01-20.pdf?t=1674804603042>

2 Jakobstadsregionens sysselsättningsområde

AN-tjänsterna överförs till kommunerna eller sysselsättningsområden som består av flera kommuner, vars arbetskraftsbas är minst 20 000 personer. De kommuner som bildar ett sysselsättningsområde ska utgöra ett geografiskt sammanhängande och i arbetsmarknads- och pendlingshänseende funktionellt område.

Med geografisk sammanhängning avses det att varje kommun i sysselsättningsområdet ska angränsa till åtminstone en annan kommun i samma sysselsättningsområde.

Villkoret för att bilda ett sysselsättningsområde är en arbetskraftsbas på minst 20 000 personer. År 2021 var arbetskraften 2 959 personer i Kronoby, 2 519 i Larsmo, 5 288 i Pedersöre, 8 643 i Jakobstad och 3 416 i Nykarleby. Den sammanlagda arbetskraften i regionen var 22 825 personer år 2021.

Työvoima ennuste 2025-2040

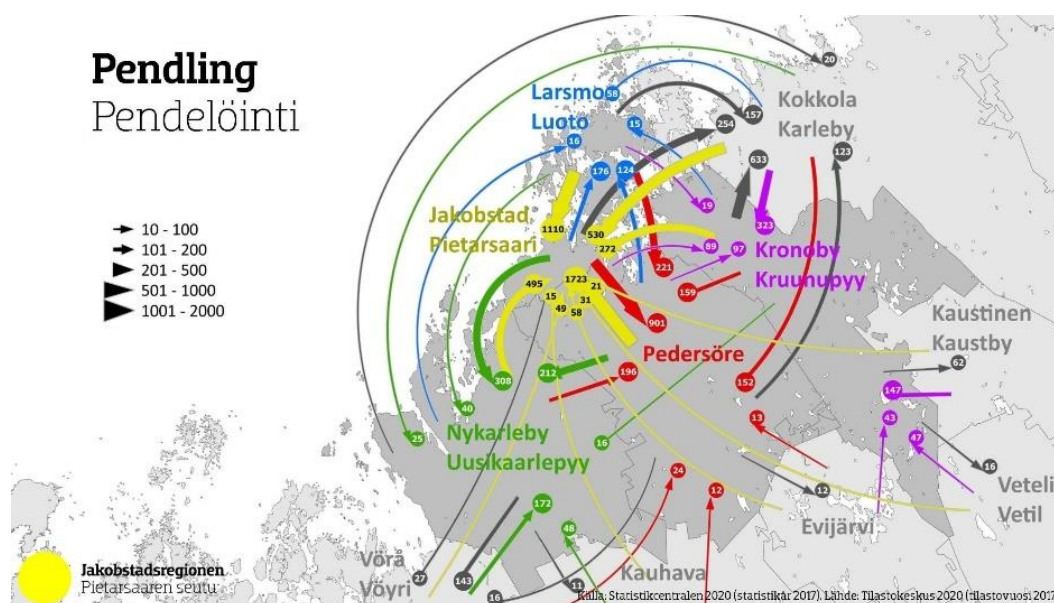
Kunta	2025	2030	2035	2040
Koko maa	2595048	2587186	2577320	2566696
Kruunupyö	2769	2647	2543	2447
Luoto	2610	2749	2855	2956
Pietarsaari	8270	8020	7790	7619
Pedersöre	5202	5244	5231	5219
Uusikaarlepyy	3309	3301	3248	3183
Pietarsaaren seutu	22160	21961	21667	21424

Työvoimamäärä ja -ennuste on laadittu Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston (115b) sekä väestöennusteen 2021 (139f) perusteella. Työvoimaan lasketaan kaikki 18-74-vuotiaat työlliset ja työttömät vuoden viimeisen päivän perusteella. Ennuste on laadittu erikseen vertaamalla 18-64-vuotiaiden työvoimamäärän ja väestönmäärän suhdetta sekä 65-74-vuotiaiden vastaavaa suhdetta ennustettuihin samoihin ikäluokkiin. Lähde: mikko.kesa.fi

Enligt arbetskraftsprognosen (Mikko Kesä) är Jakobstadsregionens sammanlagda arbetskraft 21 424 personer år 2040. Detta betyder arbetskraftsbasen uppfyller kriterierna ännu år 2024.

Att området ska vara funktionellt i arbetsmarknads- och pendlingshänseende betyder att det i området ska vara vanligt att man pendlar mellan kommunerna eller till en tredje kommun. Kravet på funktionalitet ur arbetsmarknadssynvinkel innebär att det i sysselsättningsområdet ska finnas till exempel en centralstad dit pendeltrafiken i huvudsak löper. (RP 207/2022 rd, 12 §)

Pendlingstrafiken i Jakobstadsregionen är starkt koncentrerad inom området. Pendlingsavstånden inom området är korta. Av Jakobstadsregionens kommuner pendlar man från Kronoby till Karleby till den grad att Kronoby kan anses höra till Karlebys pendlingsområde. Kvantitativt är pendlingen störst från Pedersöre kommun. Pendlingstrafiken i regionen riktas i huvudsak till Jakobstad.

Kommunerna i Jakobstadsregionen bildar med tanke på pendlingen en tät enhetlig koncentration, trots att området enligt statistikcentralens definition inte utgör ett eget pendlingsområde.

Arbetsplatssufficiensen för området är 91 procent. Den högsta arbetsplatssufficiensen är i Jakobstad (136 procent) och den lägsta i Larsmo (48 procent). Larsmos pendling i relation till arbetskraften är störst i regionen, 70 procent av arbetskraften i kommunen pendlar.

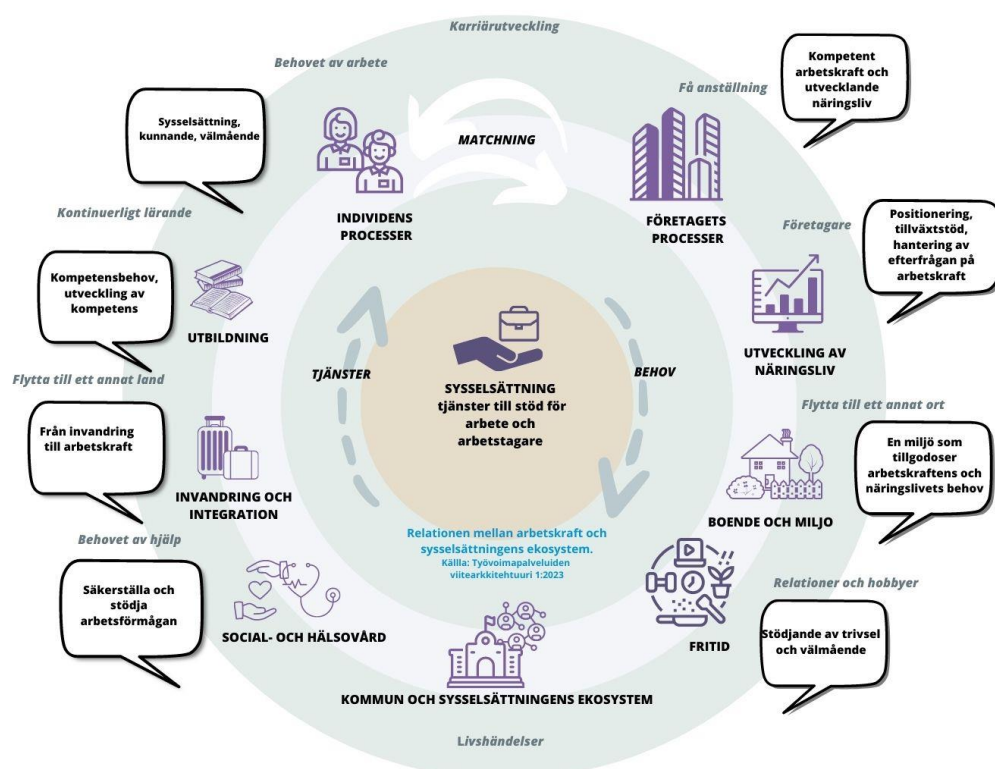
Till näringslivsstrukturen skiljer sig Jakobstadsregionen från Seinäjoki, Vasa och Karleby ekonomiska regioner med en större relativ andel produktionsindustri. Företagen i regionen har också visat sig vara föregångare inom grön omställning och hållbarhetsarbete. Jakobstadsregionens näringsliv formar ett starkt exportkluster i regionen. Uppskattningen av regionens årliga export är ca 2 miljarder euro.

Regionen har ett starkt och företagsamt näringsliv och många växande företag. Det mångsidiga näringslivet i regionen skapar resiliens.³ Den ekonomiska regionens största arbetsgivare är Snellman, Mirka, UPM-Kymmene Abp, Ab Rani Plast Oy, Oy Nautor Ab, Fresh Sallad Deli Oy Ab, Alerte Ab Oy, OSTP Finland Oy Ab, Baltic Yachts Oy Ab Ltd och Ekeri Ab.

³ <https://www.jakobstadsregionen.fi/wp-content/uploads/2021/12/Arbetsplatser-Jakobstadsregionen-FI-scaled.jpg>

Regionens näringsliv har kraftig tillväxt och enligt utvecklingsbolaget Concordias⁴ bedömning är värdet på nya investeringar under åren 2021–2025 totalt 230 miljoner euro. Detta innebär ett behov av över 2 000 nya arbetstagare under de kommande åren. Syftet med Jakobstads utvecklingsbolag Concordias verksamhet är att sörja för regionens dragnings- och hållkraft så att den är lockande både för företag och nya invånare. Concordia arbetar också för att främja tillgängligheten och tillgången på mångsidig arbetskraft och erbjuder kostnadsfri företagsrådgivning och utvecklingstjänster för företag samt sköter om den regionala marknadsföringen.

Med tanke på den enhetliga servicehelheten för arbetssökande är det viktigt att funktioner som har nära anknytning till arbets- och närings tjänsterna, såsom kommunal basservice, integrationstjänster, social- och hälsovårdstjänster, utbildningstjänster och tjänster inom näringslivet bildar en enhetlig helhet, ett ekosystem.

Bildkälla: Referensarkitektur för arbetskraftstjänsterna

⁴ <https://www.jakobstadsregionen.fi>

3 Ekonomiska resurser och personresurser och hur de allokeras

AN-tjänsternas ekonomiska resurser i hela Österbotten är uppskattningsvis ca 17,4 miljoner euro sammanlagt. Cirka 5 miljoner hänför sig till fasta kostnader, inklusive personalkostnader, och ca 12,4 miljoner hänför sig till arbetskraftspolitiska åtgärder (utbildningar, träningar, lönesubvention, startpeng). Bedömningen av kostnader i Jakobstadsregionen baseras på kalkylerade och grova uppskattningar som har tagits från finansministeriets material, NTM-centralen i Österbotten och Österbottens AN-byrå.

3.1 Ekonomiska resurser

I AN2024-reformen utgör sysselsättningstjänsterna som överförs till kommunerna en ny statsandelssuppgift för kommunerna. Detta finansieras genom statsandelssystemet för kommunernas basservice. För de nya statsandelssuppgifterna beviljas nationellt en fullskalig, dvs. 100 procentig statsandelsfinansiering.

Enligt de befintliga planerna överförs finansieringen av AN-tjänsterna som överförs till kommunerna till statsandelssystemet genom att använda ett kombinationskriterium, där 50 procent av finansieringen allokeras baserat på befolkningen i arbetsför ålder och 50 procent enligt begreppet omfattande arbetslöshet baserat på antalet arbetslösa.

Med omfattande arbetslöshet avses det sammanlagda antalet arbetslösa och personer som deltar i service, vilket innebär att också de som deltar i servicen beaktas i statsandelsfördelningsgrunden. Med det kombinerade kriteriet strävar man efter att allokera finansiering till kommunerna enligt servicebehov så att effekten av den sporrande finansieringsmodellen inte försvagas betydligt.

Enligt finansministeriets ramar för tryckkalkylerna är regionens sammanlagda statsandelsfinansiering 4 353 411 euro. Kommunvis innebär det följande:

- Kronoby 501 024 euro
- Larsmo 376 939 euro
- Pedersöre 792 954 euro
- Jakobstad 2 050 793 euro
- Nykarleby 631 701 euro

Övergången till kalkylerad statsandelsfinansiering sker stegvis under två år, för att ändringarna som påverkar kommunerna ska hållas måttliga.

I Jakobstadsregionen har AN-tjänsterna varit en del av helheten för Österbottens AN-tjänster och på grund av strukturen för att producera AN-tjänster är det svårt att exakt bedöma helhetskostnaderna för Jakobstadsregionens AN-tjänster.

Överföringen av AN-tjänster till kommunerna och kompensation enligt befolkningen

Kommun	Överföring av AN-tjänster (tusen)	Kompensation av arbetslöshetsförmåner (tusen)	Totalt (€)	€/invånare	€/arbetslös	€/omfattande arbetslöshet	€/arbetskraft
Jakobstad	2 050,79	1 435,70	3 516 489	184,1	6 279,4	3 298,8	406,9
Pedersöre	792,95	198,13	991 089	88,7	9 716,6	4 906,4	187,4
Nykarleby	631,70	345,55	977 252	130,40	10 179,7	4 005,1	286,1
Kronoby	501,02	109,26	486 196	86,5	7 409,9	3 965,3	247,9
Larsmo	376,94	109,26	486 196	86,5	12 154,9	5 342,8	193,0
Sammanlagt	4 353,41	2 351,19	6 704 602	134,5	7 474,5	3 749,8	293,7

Baserat på nuvarande information skulle år 2027 vara det första året som finansieringen av AN-tjänster skulle baseras enbart på statsandelskriterierna. Vid finansieringen av sysselsättningstjänster finns en övergångsperiod för åren 2025 och 2026, då finansieringen inte sjunker direkt, utan stegvis mot full finansiering enligt statsandelskriterierna.

Enligt beräkningar från Österbottens NTM-central har man under år 2022 använt ca 1,85 miljoner euro på arbetskraftsutbildningar i Jakobstadsregionen. Eftersom upphandlingarna har gjorts som regionala helhetsupphandlingar gäller de också andra kommuner inom Österbottens AN-område.

År 2022 ingicks totalt 127 upphandlingsavtal på Österbottens NTM-centrals område. De vanligaste var utbildningsavtal som gemensam upphandling (56 stycken) och arbetskraftsavtal (41 stycken). Dessutom ingick avtal om träning och inledande kartläggning (19 stycken) och avtal om integrationsutbildning (11 stycken).

Giltighetstiden för upphandlingsavtalen varierar och baseras på ett servicebehov som bedöms kontinuerligt. På Österbottens NTM-centrals område fanns totalt 26 serviceproducenter. Det finns inte uppgifter om hur effektiva upphandlingarna har varit för att förbättra sysselsättningsmöjligheterna eller sysselsättningen.

Det bör noteras att det i Jakobstadsregionens kommuner också har ordnats annan verksamhet som främjar sysselsättning, som workshoppar, bidrag till olika instanser och sommarsysselsättning. I kommunerna har man också anställt personer med ansvar för att främja och koordinera ärenden som gäller sysselsättning (sysselsättningskoordinatorer osv.) Dessa kostnader har inte beaktats vid uträkningen av de totala statsandelarna.

Kommunerna bör därför i fortsättningen också, utöver statsandelarna för skötsel av sysselsättning, allokera egna medel för sysselsättningstjänster för att upprätthålla nuvarande servicenivå. Med tanke på regionens livskraft och kommunernas konkurrenskraft är denna allokering motiverad. Genom den nya sporrande finansieringsmodellen, med tillräckliga resurser och rätt riktade åtgärder påverkar man också direkt kommunernas sysselsättningskostnader.

I Jakobstadsregionen har AN-byrån haft en kundservicepunkt i Jakobstad. På grund av avstånden har en del av invånarna i Kronoby utträtt sina ärenden vid servicepunkterna i Kaustby eller Karleby. I fråga om sysselsättningstjänster har man också erbjudit rådgivning

vid Navigatorn/Ohjaamo i Jakobstad, som erbjuder sektorsövergripande handledning för unga. Vid samservicepunkterna för regionens kommuner har man kunnat få AN-byråns tjänster i begränsad mängd. I beredningen finns för närvarande inte uppgifter om verksamhetspunkternas hyreskostnader.

3.1.1 Ändring i kommunernas finansiering

Grunderna för kommunandelarna som kommunerna betalar för arbetslöshetsförmåner ändras från början av 2025. Kommunernas ansvar för finansiering av arbetslöshetsförmåner utvidgas i reformen. Före år 2025 betalar kommunerna årligen ersättningar för långtidsarbetslösa så att kommunen betalar 50 procent av arbetsmarknadsstödet åt Fpa för en person som varit arbetslös i över 300 dagar. Om arbetslöshetsdagarna överskrider tusen, betalar kommunen i fortsättningen 70 procent av stödet.

Totala kostnaden för arbetslöshetsförmåner i Jakobstadsregionen (2022)

Kommun	Förmånstagare	Utbetalda förmåner, €	€/mottagare
Kronoby	183	1 030 097	5 638,95
Larsmo	92	434 487	4 722,69
Pedersöre	229	1 158 058	5 057,02
Jakobstad	1 026	6 267 992	6 109,15
Nykarleby	238	1 363 944	5 730,86
Sammanlagt	1 768	10 254 578	5 451,74

Från och med början av 2025 deltar kommunerna i finansieringen av arbetslöshetsförmånerna efter 100 betalda arbetslöshetsdagar oberoende av om personen får inkomstrelaterad arbetslöshetsersättning, grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd. Finansieringsansvaret uppgår inledningsvis till 10 procent efter att den arbetssökande har fått arbetslöshetsförmån för 100 dagar och ökar stegvis ju längre arbetslösheten varar. Som mest uppgår kommunens föreslagna andel till 50 procent, vilket sker efter att den arbetssökande har fått förmån för 700 dagar. Kommunens finansieringsansvar avbryts dessutom inte om en person deltagit i sysselsättningsfrämjande service och får arbetslöshetsförmån för den tiden. Ersättningen till kommunerna beräknas på ett tvärsnitt och höjs årligen med ett index. I fortsättningen bestäms kommunernas kostnader för arbetslöshetsförmåner baserat på arbetslösa arbetssökande.

Vid en stor strukturomvandling kan kostnaderna för arbetslöshetsförmåner bli höga. Det bör också beaktas att enbart aktivering av en arbetslös, dvs. att styra personen till service, inte längre påverkar kommunens ansvar att finansiera arbetslöshetsförmånerna. Som undantag från detta behöver kommunen däremot inte finansiera arbetsmarknadsstödet för personer som omfattas av internationellt skydd och därmed jämställbara invandrare under de tre år som följer efter den första anteckningen om hemkommun. När det gäller andra invandrare föreslås kommunen vara undantagen det finansieringsansvaret i ett år. (RP 207/2022)

Arbetslöshetsförmånernas kostnader, Jakobstadsregionen

Kommun	Invånarantal (2019)	Nuläge (2019), €	Reform (2019), €	Ändring (2019), €	Ändring enligt 2022 års nivå, €	Ändring enligt 2022 års nivå, €/invånar e
Kronoby	6 428	117 295	276 690	159 394	169 725	26
Larsmo	5 417	10 258	81 920	71 662	76 307	14
Pedersöre	11 081	94 696	249 940	155 244	165 306	15
Jakobstad	19 208	761 301	2 152 494	1 391 193	1 481 363	77
Nykarleby	7 464	50 959	326 501	272 542	290 207	39
Sammanlagt	49 598	1 035 509	3 087 545	2 050 035	2 182 928	34,2

Enligt den nya finansieringsmodellen ska kommunernas ökade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmånerna enligt förslaget kompenseras via statsandelssystemet baserat på ett tvärsnitt av ansvaret. Den kompensation som varje enskild kommun får justeras inte i efterhand, så systemet medför en ekonomisk fördel för kommuner som lyckas förkorta perioderna av arbetslöshet och förebygga långtidsarbetslöshet. Detta utgör ett incitament för kommunerna att arbeta så effektivt som möjligt för att höja sysselsättningen. (RP 207/2022)

3.2 Personresurser

Enligt beräkningarna i beredningsmaterialet som arbets- och näringsministeriet har tillställt kommunerna är storleken på personalen som överförs till Jakobstadsregionens sysselsättningsområde 24 personer. Enligt uppgifter från Österbottens AN-byrå har Jakobstadsbyråns personresurser fördelats enligt följande:

Arbetsförmedlings- och rekryteringstjänster, 12 anställda, varav

- inledande tjänster, fyra (4)
- rekryteringstjänster, fem (5)
- arbetsgivartjänster, tre (3)

Väglednings- och kompetenstjänster, tio (10) anställda

- landsomfattande telefontjänster, en (1)
- tjänster för kontinuerligt lärande, två (2)
- arbetskraftsutbildning och tjänster för unga, tre (3)
- integrationstjänster, två (2)
- Tjänster för stödd sysselsättning, fyra (4)

Anställda som överförs i överlåtelse av rörelse är 24. I byråns organisation har det också funnits en resurs som serviceområdesdirektör både inom arbetsförmedlings- och rekryteringstjänsterna och väglednings- och kompetenstjänsterna vilka har varit gemensamma för hela området. Det har också funnits en kommunikationsexpert inom marknadsföringens stödtjänster, också den som gemensam resurs. Det kalkylerade antalet årsverken vid Jakobstadsenheten har varit totalt 25,72 årsverken.

Det uppskattade verkliga antalet årsverken som behövs på Jakobstadsregionens sysselsättningsområde för att kunna producera AN-tjänster, baserat på den nya kundservicemodellen och med regionens specialbehov att utveckla arbetsgivartjänster,

matchningsstrukturer och det regionala ekosystemet samt resursen som framtidens digitala AN-tjänster förutsätter, är minst 27 personer. Utgående från detta skulle Arbetskraftsbyråns personalkostnader vara uppskattningsvis 1,6 miljoner euro per år. Det är omöjligt att exakt förutse personalkostnaderna, eftersom det ännu är öppet hur stor personal överförs och vilken kompetens de har.

För närvarande kräver upprättande av sysselsättningsplaner (ca 30 %), arbetssökandes inledande tjänster (ca 12 %), arbetsförmedlingstjänster för privatkunder (ca 10 %) och informations- och rådgivningstjänster för privatkunder (7,5 %) verksamhetsmässigt mest personresurser i Jakobstadsregionen.

HTV:n laskennallinen jakautuminen toiminnoittain alueella

ELY-keskus	HTV-arvio	%
Pohjanmaan ELY-keskus	25,72	100,0%
TE-toimisto	24,33	94,6%
Työllistämissuunnitelma	7,66	29,8%
Työnhakijan alkupalvelut	3,04	11,8%
Työnvälityspalvelut henkilöasiakkaille	2,55	9,9%
Henkilöasiakkaan tieto- ja neuvontapalvelut	1,94	7,5%
Monialainen työllistymissuunnitelma ja aktivointisuunnitelma	1,47	5,7%
Rekrytointipalvelut työnantajille	1,31	5,1%
Ammatillisten työvoimakoulutusten koordinointi	0,94	3,7%
Työttömyysturvatehtävät	0,92	3,6%
TE-live	0,83	3,2%
Palkkatuki ja velvoitetöylyttäminen	0,54	2,1%
AmmatINVALINTA ja uraohj.	0,46	1,8%
Omaehtoinen opiskelu työttömyysuudella	0,42	1,6%
Työ- ja koulutuskokeilut	0,39	1,5%
Kotoutumissuunnitelma	0,35	1,4%
Kotoutumiskoulutusten koordinointi	0,32	1,2%
Starttiraha	0,29	1,1%
Kansainvälinen työnvälitys ja työvoiman liikkuvuus	0,28	1,1%
Valmennuspalveluiden koordinointi	0,25	1,0%
Yritysneuvonta	0,19	0,8%
Toiminnan kehittäminen, kokeilut ja pilotit	0,13	0,5%
Kohdentamaton työ	0,02	0,1%
Työelämän kehittäminen	0,01	0,1%
TE-palveluiden maksatustehtävät	0,01	0,0%
Työvoima- ja yrityspalveluiden hankinta, kilpailutus ja seuranta	0,00	0,0%
Osaamisen kehittämisen koordinointi ja suunnittelu	0,00	0,0%
TE-palvelujen tulosohejaus- ja kehittäminen	0,00	0,0%
KEHA-keskus	0,79	3,1%
KEHA-keskus yhteensä	0,79	3,1%
ELY-keskus	0,60	2,3%
Työvoima- ja yrityspalveluiden hankinta, kilpailutus ja seuranta	0,59	2,3%
Osaamisen kehittämisen koordinointi ja suunnittelu	0,01	0,1%
Yhteensä	25,72	100,0%

Taulukko sisältää laskennallisen arvion henkilötyövuosista pohjautuen laajan työttömyyteen, työvoimaan sekä seuraaviin henkilöstöhallinnon tietoihin perustuen:

1. **TE-TOIMISTOT** (toimintamenot, sis. mom. 32.01.03.2), toimintayksiköiden hallinnolliset toiminnot vyörytetään oman toimintayksikön substanssitoiminnoille (TYKS 8:lla merkillä).
2. **ELY-KESKUKSET YHTEENSÄ** (toimintamenot). Toiminnot vyörytettyinä: Sisältää poissaolot, sekä toimintayksikön omat hallinnolliset työt, mutta ei ELYn omien yhteisten yksiköiden osuutta, eikä KEHAN tai TE-ASPAN osuutta. Rajattu vain ELY toimintamäärärahat ja E-vastuualueen toimintayksiköt (pl. maaseutu ja kalat).
3. **KEHA-KESKUS** (valtakunnallinen yksikkö), YHTEENSÄ (toimintamenot)
4. **TE-asiakaspalvelukeskus** (valtakunnallinen yksikkö) (toimintamenot). Kaikki toiminnot ilman vyörytystä.

Toimintojen suhteellinen osuus on puhtaasti laskennallinen, eikä sellaisenaan vastaa siirtyvää henkilöstön määrää tai siirtyvän henkilöstön osaamista. Arvion perusteella voidaan kuitenkin muodostaa kuvaa erilaisten työtehtävien keskittämisen mahdollisuuksista, osaamis- ja kehittämistarpeista tai työvoimaviranomaisten keskinäisen vuorovaikutuksen tarpeellisuudesta.

Situationen som beskriver hur personalresurserna fördelas är dock helt matematisk, på grund av sättet som AN-tjänsterna fördelar personalens resurser och kompetens inom hela sitt verksamhetsområde. Därför återspeglar det inte den verkliga kompetensen hos personalen som överförs eller deras antal.

Hur personalen fördelas på olika uppgifter klarnar slutgiltigt först under år 2024 då det är klart hur stor personal och vilken kompetens de som överförs från AN-byrån till sysselsättningsområdet har och då det i samband med kommunernas budgetlösningar säkerställs hur kommunernas tidsbundna resurser fortsätter.

Då sysselsättningsområdena och storleken på personalen som överförs klarnar och under beredningens gång görs personalen aktivt delaktig i förändringsförberedelserna och i att bygga upp den nya verksamhetskulturen. I förändringsskedet stöder man aktivt arbetsvälmåendet hos personalen som överförs och man säkerställer på olika sätt en kontrollerad överföring till de nya organisationerna. Personalen informeras också om praktiska förändringar, till exempel om ändringar i kollektivavtalen och dess inverkan. För sysselsättningsområdet utarbetas för år 2024 en separat plan för att stödja personalförändringen och för att bygga upp organisationens verksamhetskultur.

Det bör beaktas att kommunerna i regionen för närvarande har bland annat sysselsättningskoordinatorer, arbetstränare, arbetslivshandledare och personer som gör andra sysselsättningstjänster, varav en del är i tjänsteförhållande. Överföringen av myndighetsbefogenheter avtalas separat mellan sysselsättningsområdet och dess medlemskommuner då beredningen av sysselsättningsområdet framskrider och detaljerna i planerna specificeras.

3.3 Lösningar för produktion och riktande av tjänster

Sysselsättningstjänsternas uppgift är att främja tillgången på kompetent arbetskraft och kommuninvånarnas sysselsättning och uppehälle. För att utföra denna uppgift ordnas såväl lagstadgade sysselsättnings-, integrations- och invandringstjänster som sådana som hör till den allmänna kompetensen.

Informations-, rådgivnings- och vägledningstjänsterna samt arbetsförmedlingens tjänster för både företag och arbetsgivare överförs till kommunerna. (Bild: Kommunförbundet)

Henkilöasiakkaan palvelut	Yritys- ja työnantajapalvelut (TA)	Valtion tehtäviä
Tieto- neuvonta ja ohjauspalvelut Työnvälitys (ml. kansainvälinen työnhaku)		
- Työnhakijan lakisääteinen palveluprosessi (POMA) - Palvelutarpeen arviointi, työnhakukeskustelut ja asiakassuunnitelmien laatiminen sekä palveluohjaus: - Asiantuntija-arvioinnit - Työ- ja koulutuskokeilu, työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu, palkkatuki ja oppisopimus - Valmennuspalvelut - Viranomaispäätökset ja –lausunnot - Kulukorvaukset - Monialaiset yhteispalvelut TYP ja "nuorten TYP" - Aktivointisuunnitelma - Kotopalvelut - Työkykykoordinaattorin palvelut - Muutosturvapalvelut	<i>Alkavan yrityksen palvelut</i> - Starttiraha - Valmennus- ja koulutuspalvelut <i>Työnantaja- ja yrityspalvelut</i> - Työnantaja- ja yrityskäynnit - Työpaikkailmoitukset (ml. EURES ja kolmansien maiden työnhaku) - Ehdokashaku, esittely ja ehdokasasettelu - Työtarjoukset - Rekrytointitilaisuuudet ja kampanjat - Yhteishankintakoulutukset - Palkkatuki - Työkokeilu (sopimukset) - Työolosuhteiden järjestelytuki - Vuorotteluvapaa - Muutosturvapalvelut	- Kansallisten suuryritysten työnvälitys - Äkillisten rakennemuutostilanteiden palvelut - KV-rekrytointi (Work In Finland) ja EURES - Työlupatehtävät - TE-live - TE-digi - Oikeudellisen tuen palvelut - Työttömyysturvatehtävät (vaativat asiantuntijalausunnot) ja valtakunnallinen työttömyysturvaneuvonta - Palkkaturvatehtävät - TE-ASPA - Onni- matalan kynnyksen mielen hyvinvoinnin palvelut nuorille - Toimivien PK-yritysten kehittämispalvelut ja BF-palvelut
Johtaminen ja kehittäminen Hallinto- ja tukipalvelut Digitaaliset palvelut		

Målet med reformen är att stärka sysselsättningen och öka tillgängligheten på och effekten av arbets- och närings tjänster. Detta förverkligas då servicen förs nära kunden och blir en del av kommunens omfattande ekosystem. Helheten stöder konkurrenskraften och livskraften i regionen.

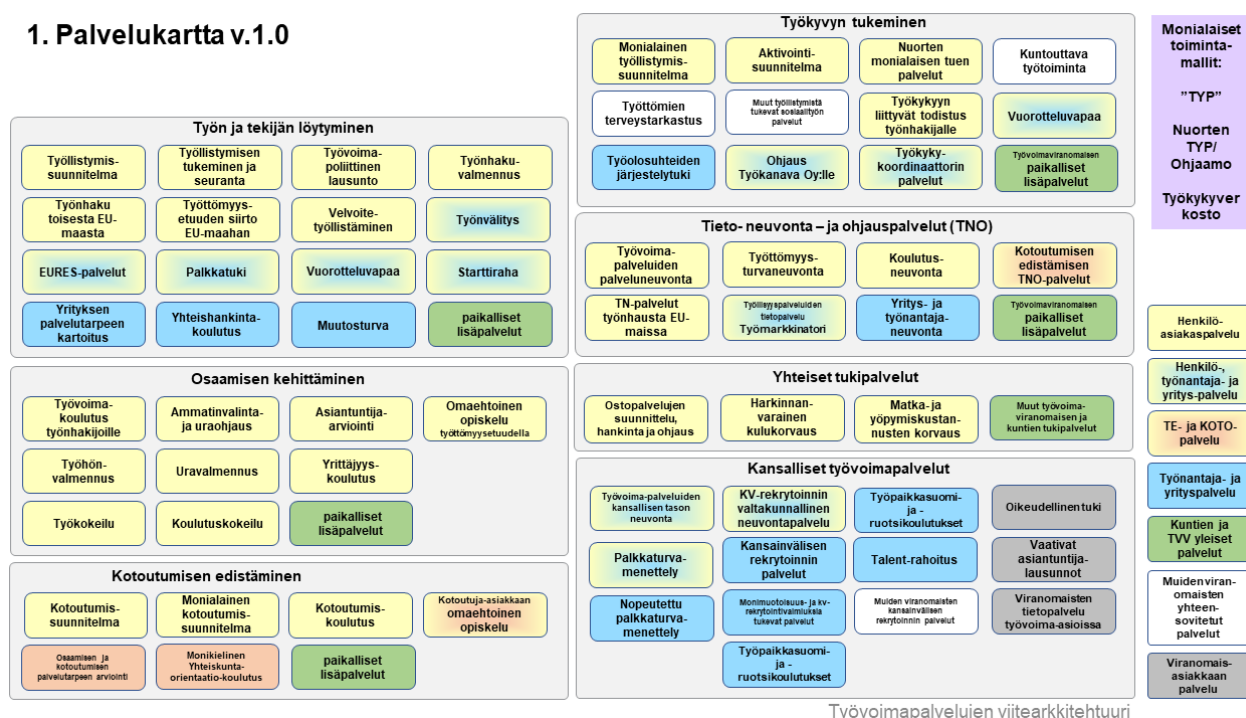
Vid serviceproduktionen identifieras och beaktas kunder i mer utsatt ställning separat, som till exempel långtidsarbetslösa, deltidsarbetsföra, äldre personer, unga och invandrare. Man strävar också efter att i förebyggande syfte beakta personer som är i arbetslivet, men i en utsatt ställning, som till exempel invandrare med inga eller svaga språkkunskaper, små- eller lättföretagare, deltidsanställda samt personer som arbetar inom branscher där det sker strukturförändringar. Att möjliggöra, främja och stödja sysselsättningen för dessa grupper förutsätter samarbete i synnerhet med välfärdsområdet.

För att påverka situationen för kunder som är i en svagare och mer utsatt arbetsmarknadsställning samarbetar man också i stor utsträckning med andra aktörer. I synnerhet utvecklas följande saker i samarbete:

- processer för bedömning av kundens arbetsförmåga och hälsogranskning för arbetslösa
- deltidsarbetslösas övergångsarbetsmarknad och kommunernas roll som "brobyggande" arbetsgivare
- möjligheten att utnyttja lönesubvention och riktad information
- utnyttjande av rehabiliteringstjänster
- granskning av serviceprocesserna för kunder som inte kan språket/har svaga språkkunskaper och kultursensitivitet vid vägledningen.
- Utveckling av utbildningsmöjligheterna för flerformsstudier genom precisionsutbildning med läroavtal, genom tillgodoräknande av icke-formell kunskap samt genom utbildningsförsök.

Vid lösningarna och inriktningen för serviceproduktionen för Jakobstadsregionens sysselsättningsområde utnyttjas, följs och granskas detaljerna med stöd av arbets- och näringsministeriets, UF-centrets och Kommunförbundets referensarkitektur för arbetskraftstjänster. Det är fråga om en arkitekturram som uppfyller lagstiftningens krav och beaktar slutkundernas behov, med hjälp av vilken myndigheter kan tillhandahålla och producera arbetskraftstjänster och den kunskapsbaserade ledningen som stöder tjänsterna. Referensarkitekturens beskrivning är i första hand avsedd att tjäna framtidens arbetskraftsmyndigheter och UF-centret, som kommer att ha ansvar för utvecklingen, funktionaliteten och samordnandet av arkitekturen för arbetskraftstjänster både lokalt och nationellt.

Bildkälla: Oy Mikko Kesä

1. Palvelukartta v.1.0**3.3.1 Antalet verksamhetspunkter och deras placering**

Jakobstadsregionens arbetskraftstjänster erbjuds vid servicepunkten i Jakobstad. Dessutom finns begränsad service att fås vid samservicepunkterna för sysselsättningsområdets kommuner samt vid Navigatorns/Ohjaamos servicepunkt som är avsedd för unga samt vid integrationsenheten i Jakobstadsregionens utrymmen, där man betjänar invandrare oberoende av invandringsorsak.

Service erbjuds fysiskt, per telefon och med videolänk (distansservice, webbtjänster som kunden använder på egen hand). Sysselsättningstjänsterna produceras som hybridmodell, där kundmötena som sker ansikte mot ansikte, möten med videolänk och telefon- och digitala tjänster utgör en ändamålsenlig kundservicehelhet. För att matcha arbetssökande och arbetsgivare utnyttjas tjänster som är planerade för självbetjäning. Vid serviceproduktionen utnyttjas arbetskraftstjänsternas centraliserade datasystem. Sådana är jobbmarknaden, datasystemen för kundhantering, det allmänna assistanssystemet, regionförvaltningens e-tjänst, det centraliserade ärendehanteringssystemet samt rapporterings- och analyslösningarna.

Tjänsterna produceras med tidsbokning och begränsat enligt drop-in-principen vid servicepunkten i Jakobstad. Tjänsterna erbjuds på finska och svenska och vid behov med hjälp av tolk. Tjänsterna produceras i hinderfria utrymmen.

3.3.2 Produktion av tjänster och inriktning

Jakobstadsregionens sysselsättningsområde producerar de lagstadgade arbets- och näringstjänsterna samt andra tjänster som grundar sig på lagen. Utgångspunkten för tjänsterna för privatkunder är sysselsättning eller att grunda ett företag och för arbetsgivartjänsterna att hitta kompetent arbetskraft. Effektiviteten av arbetskraftstjänsterna inom sysselsättningsområdet förbättras med hjälp av kunskapsbaserat ledande utgående

från den effektivitets- och kostnadsuppföljning som hänför sig till verksamheten och på den ekonomiska uppföljningen för sysselsättningsområdet och kommunernas utlåtan.

Utgångspunkten för produktionen av tjänsterna är att producera tjänsterna mer kostnadseffektivt och effektivt än tidigare. Tjänsterna som produceras som lagstadgade tjänster är

- arbetsförmedlingstjänster
- informations-, rådgivnings och vägledningstjänster
- träning, arbetskraftsutbildning samt omställningsskyddsutbildning
- sakkunnigbedömningar som hör till privatkundens serviceprocess
- arbets- och utbildningsprövningar
- frivilliga studier med arbetslöshetsförmån

Som egen serviceproduktion för sysselsättningsområdet ordnas

- stöd och ersättning som beviljas arbetsgivaren och privatkunder
- arbetsförmedling
- huvudsakliga informations-, rådgivnings och vägledningstjänster
- en del av träningarna
- en del av sakkunnigbedömningarna
- en del av arbetsprövningarna

Kommunerna inom Jakobstadsregionens sysselsättningsområde erbjuder dessutom också lönesubventionerade arbetsplatser. Tjänster som serviceekosystemet producerar och kommunernas så kallade frivilliga uppgifter är också centrala. Man strävar efter att medvetet rikta sysselsättningsstöd och lönesubventioner i synnerhet till företag där de enligt statistiken ger störst effekt. Inom sysselsättningsområdets serviceproduktion ordnas som köpta tjänster träningar, sakkunnigbedömningar (delvis), arbetskraftsutbildningar och omställningsskyddsutbildningar samt arbets- och utbildningsprövningar.

Enligt den *nya servicemodellen* för sysselsättningstjänster och lagen om sysselsättningstjänster ska alla nya kunder som anmält sig som arbetssökande kontaktas ansikte mot ansikte inom fem vardagar efter att de anmält sig som arbetssökande. Kunderna kontaktas ansikte mot ansikte eller med hjälp av elektroniska verktyg 2–4 gånger i månaden, med hänsyn till kundens situation och behov. För personliga handledare har man planerat 5 kundmöten som sker ansikte mot ansikte inom de närmaste dagarna och 25 kundmöten ansikte mot ansikte på 3 veckor. Resten av kundkontaktarna, som inte kräver möten ansikte mot ansikte, kan utföras genom elektroniska tjänster och per telefon enligt hybridmodellen. Att vara personlig handledare förutsätter aktiv växelverkan med kunden, handledning, vägledning, sparring, mentorskap, sporrande och motivering. Kundarbetet som sker aktivt och ansikte mot ansikte är också mest effektivt med tanke på kundens aktivering och sysselsättning. Vid allokeringen av resurser för sysselsättningsområdet tar man i beaktande att personresurserna räcker till med tanke på servicemodellen.

Sysselsättningstjänsternas verksamhetsmiljö inkluderar genom sektorsövergripande samarbete många olika aktörer och verksamhetsformer. Alla sysselsättningstjänster baseras på en modell med flera producenter, där man utöver det egna arbetet har med en bred grupp andra myndigheter, läroinrättningar, serviceproducenter och representanter för tredje sektorn. Inom servicen identifieras kontaktytorna till olika funktioner medvetet genom att bygga upp ekosystemet för regionens sysselsättningsområde.

I sysselsättningsområdets samarbete betonas *sektorsövergripande samarbete* med kommunal service (bl.a. ungdomsworkshopparna, integrationsenheten), tredje sektorns representanter (bl.a. After Eight's ungdomsworkshopparna och uppsökande ungdomsarbete), utbildningsorganisationer och näringslivet. Man samarbetar också med privata företag inom personalbranschen.

Sysselsättningsområdet utgör och upprätthåller därefter *sysselsättningens sektorsövergripande samarbetsnätverk*, som har som målsättning att bygga upp lägesbilder och växelverkan mellan aktörerna, iakttä och identifiera sysselsättningens, arbetslöshetens och livskraftens svaga signaler samt att identifiera och åtgärda brister i tjänsterna genom förutseende och snabba reaktioner.

Sysselsättningstjänsterna har en central kontaktyta med *velfärdsområdet*. Kommunerna i Jakobstadsregionen hör till Österbottens velfärdsområde. Målet för social- och hälsovårdsservicen för personer i arbetsför ålder i velfärdsområdet är att förebygga problem som berör välbefinnande och hälsa, att mångprofessionellt stöda och hjälpa kunderna och deras närstående i frågor som gäller välbefinnande, hälsa, livshantering, jobb, studier eller uppehälle, att stöda och upprätthålla arbets- och funktionsförmågan, orken i arbetet och rehabiliteringen samt att planera, utveckla och utvärdera servicen tillsammans med kunderna, kommunerna, tredje sektorn och privata serviceproducenter, så att man främjar delaktigheten och säkerheten i det föränderliga samhället.

På velfärdsområdet finns ett team för arbetsförmåga, TYP-tjänster och tjänster för rehabiliterande arbetsverksamhet. Servicehelheten för rehabiliterande arbetsverksamhet och servicenätet håller på att omorganiseras. Tillsammans med velfärdsområdet bygger man upp samarbete för kundprocesserna vid kontaktytan för bedömning av arbetsförmåga, sysselsättning och rehabiliterande arbetsverksamhet.

Sett från utgångspunkterna för arbetskraftsbehovet för regionens näringsliv kommer i synnerhet *arbetskrafts- och företagstjänsternas effekt* att utvecklas på bred front genom

olika åtgärder, till exempel genom att utveckla ett arbetsgrepp som syftar till att personalen ska få sysselsättning och arbetsförmedling. Kontakten till regionens arbetsgivare är aktivt.

Sysselsättningsområdet bygger i fråga om näringslivstjänster självständigt och med stöd av utvecklingsbolaget Concordia upp ett aktivt samarbete med regionens företag. Kontakten med arbets- och näringslivstjänster stärks för att främja arbetsförmedling och stödja matchningen. För den internationella rekryteringsdel och för etableringstjänster som hör till stöder man arbetsgivare genom att utveckla handlednings- och rådgivningstjänster.

För invandrarnas del samarbetar man med utbildningsorganisationer, Fpa och i synnerhet integrationsenheten, vid behov också med andra aktörer. Bland unga kunder är centrala operativa samarbetsparter uppsökande ungdomsarbete och ungdomsworkshopparna.

I fråga om tjänster för unga svarar Jakobstads sysselsättningsområde för den uppgift som ålagts Arbetskraftsmyndigheten, enligt vilken Arbetskraftsmyndigheten ordnar verksamhetsförutsättningar för sektorsövergripande samservice som främjar ungas sysselsättning. Sysselsättningsfrämjande samservice för unga inom det sektorsövergripande stödet är sektorsövergripande rådgivning, vägledning och tjänster som myndigheter och andra aktörer tillhandahåller unga under 30 år i syfte att ge dem bättre studiemöjligheter och handlingsfärdigheter, hjälpa dem få arbete och främja deras välbefinnande. Servicen ska vara lättillgänglig för unga.

För området gör man upp en bedömning av behovet av sysselsättningsfrämjande samservice för unga och förhandlar med dem som ordnar utbildningstjänster, med välfärdsområdena och med andra aktörer i myndighetens område som är relevanta för anordnandet av samservice för unga. Navigatortjänsterna som sektorsövergripande samservice utvärderas.

Operativt och strategiskt samarbete byggs upp enligt behov och man identifierar de regionala aktörerna och ekosystemet.

3.3.3 Upphandling

Serviceupphandlingar för Österbottens AN-byrå enligt lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) gäller utbildningar, träningar och andra upphandlade tjänster, som utlåntanden om startpeng och inledande kartläggning för invandrare.

Upphandlingsavtalen gäller idag omfattande områden och avtal eller redovisningar kan inte enkelt fördelas enligt kommun, ekonomisk region eller ens landskap.

Enligt de utbetalningsuppgifter som erhållits från UF-centret i januari 2022 har man betalat ut sammanlagt 7 494 804 euro år 2022 för det överförda anslaget för 2021 och reservationsanslaget för 2022 för Österbottens AN-område. Anslaget fördelades enligt följande: utbildningar 5 603 422 euro, träningar 1 597 932 euro och försök och sakkunnigbedömningar 293 449 euro.

För närvarande köps bland annat Arbetskraftsutbildning, karriärträning, arbetssökningsträning, sakkunnigbedömningar, rekryteringsutbildningar och en del av arbetscoachningarna av andra aktörer. Dessa upphandlingar kommer att göras också i fortsättningen.

Enligt uppgifter från NTM-centralen i Österbotten har alla utbildningar och träningar som upphandlats inte alltid startats upp på grund av för litet deltagarantal. Det är skäl att inför

alla upphandlingar göra en mer omfattande helhetsbedömning redan i beredningsskedet, där man bedömer effekten av upphandlingarna och hur de ska riktas.

Genom att bedöma effekten och kostnadseffektiviteten strävar man efter att i regionen säkerställa effektiva arbetskraftsåtgärder som svarar på kundens och näringslivets behov. I beredningsskedet har NTM-centralen i Österbotten uttryckt sin oro över att en eventuell spjälkning av området kan orsaka utmaningar för kostnadseffektiva upphandlingar.

Många av de aktörer som också tidigare erbjudit arbetskraftsutbildning och träning verkar ändå på ett brett område som omfattar flera sysselsättningsområden. En del av de arbetssökande kan behöva utbildning inom ett specialområde, vilket kräver nationell upphandling för att kunna ordnas. Dessutom beaktas situationer där utbildningar som ordnas tillsammans med arbetsgivarna förutsätter områdesöverskridande eller till och med nationella upphandlingar.

Det är klart att inget sysselsättningsområde kan fungera helt ensam och självständigt med tanke på upphandlingar, utan upphandlingshelheten förutsätter alltid beredskap att bygga upp ett samarbete över flera områden och upphandlingsverksamhet på nationell nivå. Ur detta perspektiv kan man också anse att upphandlingshelhetens framgång gäller kompetens och samarbetsvilja mer än storleken på sysselsättningsområdet.

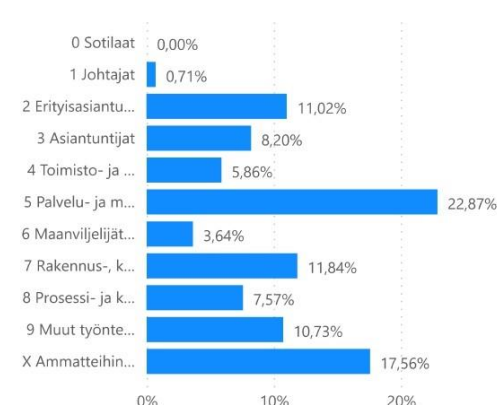
Målet för Jakobstadsregionens sysselsättningsområde är att bygga upp ett fungerande samarbete mellan sysselsättningsområdena och på så sätt göra samarbetet kring upphandling och till exempel sakkunnigtjänster smidigare. Genom samarbetet kan vi bättre producera kostnadseffektiva och verkningsfulla tjänster också för små kundgrupper. För kommunerna i Jakobstadsregionen är samarbetet också en möjlighet att utveckla tillgången på kompetent arbetskraft, att trygga tillgången på tvåspråkiga tjänster och att beakta att befolkningen i regionens kommuner jobbar och uträttar ärenden både i Vasa och Karleby.

Upphandlingskompetensen i sysselsättningsområdet säkerställs med samarbete och genom att förena upphandlingskompetensen i regionen. Inom Jakobstadsregionens sysselsättningsområde kan kommunerna också självständigt upphandla så kallade allmänna sysselsättningsfrämjande tjänster.

3.3.4 Arbetssökandestruktur

Då man granskar arbetssökandestrukturen för kommunerna i Jakobstadsregionen (n=2694) är den största gruppen av yrkesgrupperna service- och försäljningspersonal (ca 23 %), arbete ej hänförbart till annat yrkesområde (ca 18 %), byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare (ca 12 %), specialister (ca 11 %) och övriga arbetstagare (ca 11 %). Cirka 56 procent av de arbetssökande är 30–54-åringar, cirka 24 procent är över 55-åringar, 11 procent är 25–29-åringar och cirka 9 procent är under 25-åringar. Av de sökande har 38 procent andra stadiets utbildning, cirka 22 procent har endast grundnivå och för cirka 12 procent kan utbildningsnivån inte alls fastställas. 9 procent har lägre högskoleexamen, cirka 7 procent lägsta högre nivå och cirka 5 procent högre högskoleexamen. 5,5 procent av de sökande har studentexamen eller annan allmänbildande examen på andra stadiet. I Jakobstadsregionen finns totalt 473 strukturarbetslösa och 191 långtidsarbetslösa.

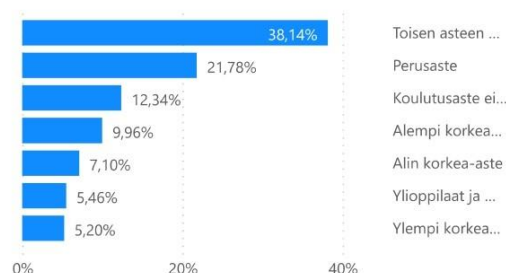
Ammattiluokitus	Työnhakijaa
0 Sotilaat	0
1 Johtajat	19
2 Erityisasiantuntijat	297
3 Asiantuntijat	221
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	158
5 Palvelu- ja myyntityöntekijät	616
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	98
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	319
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	204
9 Muut työntekijät	289
X Ammatteihin luokittelemattomat ryhmät	473
Yhteensä	2 694

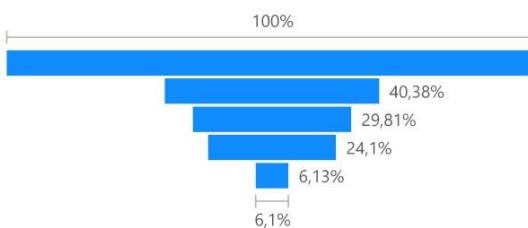
Ikärakenne	Työnhakijaa
30-54 -vuotiaat	1 516
55-59 -vuotiaat	329
25-29 -vuotiaat	298
Yli 59 -vuotiaat	298
Alle 25 -vuotiaat	253
Yhteensä	2 694

Koulutusaste	Työnhakijaa
Toisen asteen ammatillinen	1 026
Perusaste	586
Koulutusaste ei määriteltävissä	332
Alempi korkeakouluaste	268
Alin korkea-aste	191
Ylioppilaat ja muu toisen asteen yleissivistävä	147
Ylempi korkeakoulu-, tutkijakoulutusaste	140
Yhteensä	2 690

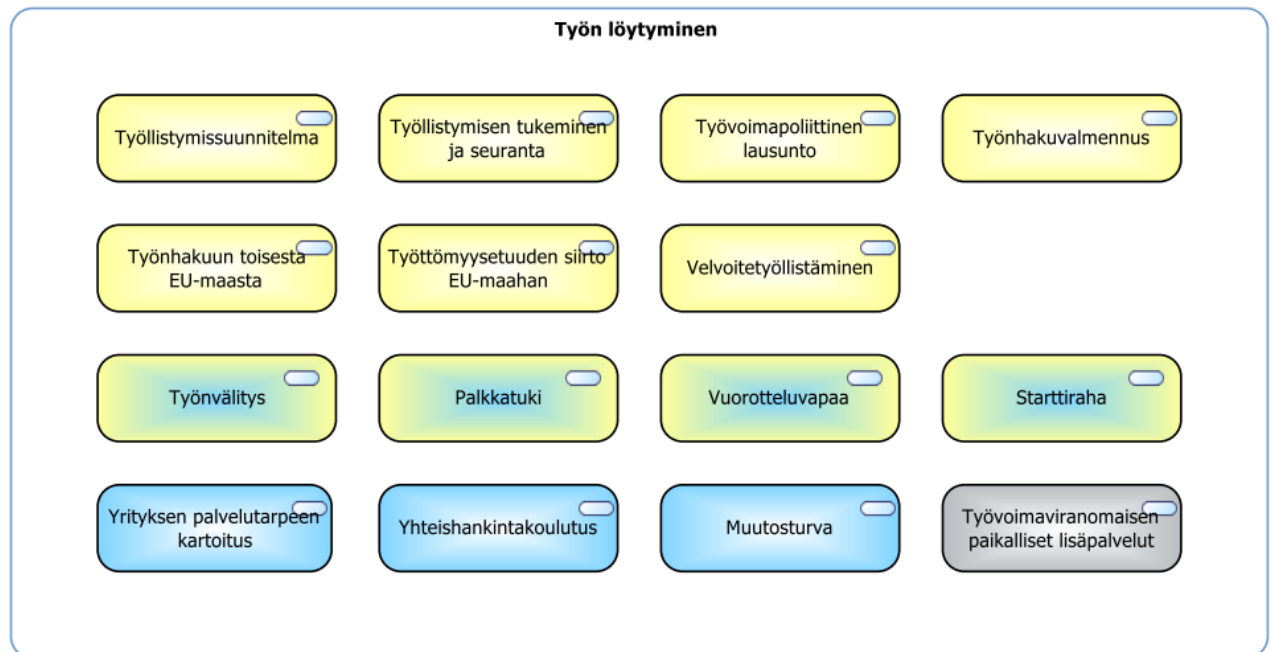

Rakennetyöttömyys	Työnhakijaa
Rakennetyöttömät yhteensä	473
Pitkäaikaistyöttömät	191
Palveluilta työttömäksi jääneet	141
Rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät	114
Palveluilta palveluille siirtyneet	29
Yhteensä	948

Arbetsökandestrukturen är en del av informationsgrunden som serviceproduktionen kan och ska planeras enligt. Då kundernas servicebehov fastställs strävar man efter att bedöma kundens behov på ett förutseende och individuellt sätt i samband med kundmötena. Dessutom strävar man efter att förutse förändringar på arbetsmarknaden i regionen och näringslivslivets arbetskraftsbehov. Vid kartläggningen av kundernas servicebehov går man från allmänna till individualiserade planer.

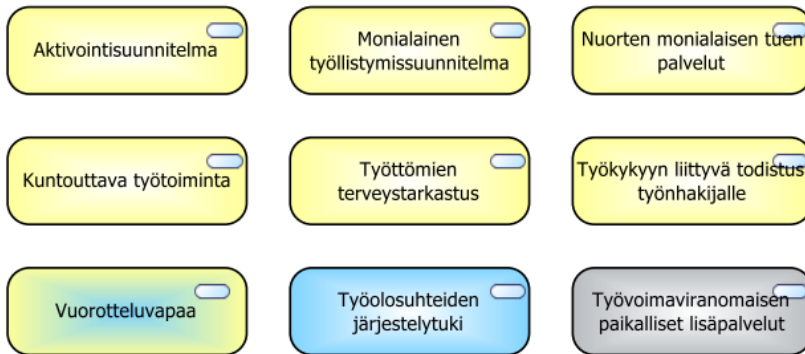
3.4 Tjänster för dem som direkt övergår till arbetsmarknaden samt företagstjänster

3.5 Tjänster för att utveckla kompetensen

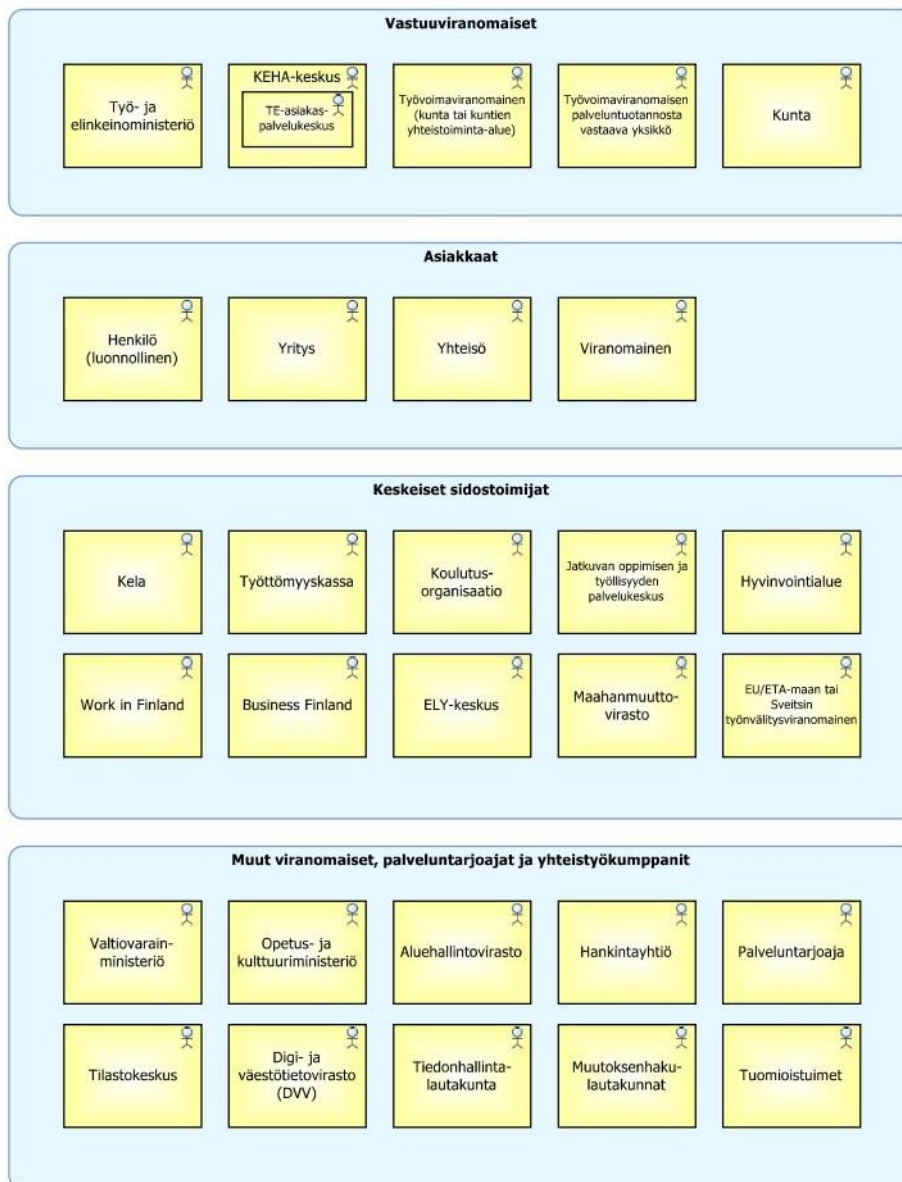
3.6 Tjänster för stödd sysselsättning eller sektorsövergripande stöd

Työkyvyn tukeminen

3.7 Integrationstjänster

Kotoutuminen

4 Samarbetsparter och samarbetsformer

5 Främjande av arbetskraftsinvandring, matchning av arbetskraft och arbetstillfällen samt arbetskraftens rörlighet

De vanligaste orsakerna att flytta till Finland är arbete (47,1 %) och familj (20,1 %). Invandring på grund av internationellt skydd och kvotflyktingarnas andel utgör bara 6,4 procent av den totala invandringen till Finland. Enligt Statistikcentralen var andelen personer med utländsk bakgrund 5 procent i Kronoby, cirka 3 procent i Larsmo, 4 procent i Pedersöre, 13 procent i Jakobstad och cirka 9 procent i Nykarleby (år 2022).

I och med AN-24- och KOTO24-reformerna har kommunerna helhetsansvar för att främja integrationen. Största delen av de som integreras är arbetssökande, så integrationstjänsternas helhet samt att bättre än tidigare samordna integrations- och arbets- och näringstjänsterna bör beaktas vid beredningen av sysselsättningsområdena. I Jakobstadsregionen har integrationsarbetet redan under flera år koordinerats genom kommunernas gemensamma integrationsenhet. Integrationsenheten verkar enligt en grundplan för integration som har utarbetats vid enheten och lagstiftningen och producerar redan nu tjänster i enlighet med riktlinjerna i KOTO24-lagen. Jakobstadsregionen är med tanke på regionens storlek en betydande kvotflyktingmottagare och regionens kvot har varit 100 personer årligen. I regionen har man också i regel beviljat kommunplatser för asylsökande utan mängdbegränsning.

Jakobstadsregionens styrka är ett starkt, nätverksbaserat arbetssätt för mottagning av invandrare och tjänster som stöder etablering. Informations- och rådgivningspunkten för invandrare, integrationsporten, erbjuder kostnadsfria informations-, rådgivnings- och handledningstjänster för alla invandrare oberoende av invandringsorsak. Rådgivningspunkten har verksamhetspunkter också i Nykarleby och Kronoby. Jakobstadsnejdens integrationsprogram⁵ gäller fyra år och baseras på Ager & Strangs teoretiska referensram för integration. Integrationsenheten upprätthåller också många nätverk för bland annat invandrares utbildning och sysselsättning. I AN-reformen är det också ändamålsenligt att utnyttja befintliga nätverk i stället för att skapa nya.

I och med KOTO24-reformen gör kommunen en bedömning av servicebehovet för integration och en integrationsplan för en bredare målgrupp än tidigare, i synnerhet för dem som inte är i arbetslivet. Man strävar i synnerhet efter att mer och tidigare än förut nå föräldrar som vårdar barn hemma. Vid integrationsenheten i Jakobstadsregionen arbetar en servicehandledare som utför och koordinerar arbetet med integrationsplaner som hör till kommunens ansvar.

Med tanke på sysselsättning av kunder som integreras är det viktigt att identifiera och erkänna kunnandet, bedöma arbetsförmågan som behövs, erbjuda tjänster som främjar kundens arbetslivsfärdigheter, utveckla tjänster för en stödd övergång till arbetslivet samt att ändra attityder som hindrar övergången till arbetslivet. Dessutom ska man utveckla åtgärder som gör det möjligt att kombinera arbetslivet och utbildningen, genom till exempel tillgodoräknande av icke-formell kunskap som en del av övergången till arbetslivet.

Antalet utländska arbetssökande vid Österbottens AN-tjänster var 2 622 personer år 2022. De vanligaste nationaliteterna hos utländska arbetssökande var Ukraina, Vietnam, Syrien och Bulgarien. Arbetslöshetsgraden för utländska arbetssökande var 17 procent i slutet av år 2022. Totalt 1 012 utländska personer omfattades av AN-tjänsterna. I allmänhet deltog de i frivilliga studier (506) eller i arbetskraftsutbildning (316). Aktiveringsgraden för utländska

⁵ <https://jakobstad.fi/wp-content/uploads/2022/08/integrationsprogram-2022-2.pdf>

arbetssökande var 54,8 procent. Månatligen gjordes 81 integrationsplaner och i medeltal 183 personer per månad deltog i integrationsutbildning.

I ljuset av statistiken för år 2022 var andelen arbetssökande med främmande språk cirka 27 procent i Jakobstadsregionen. Cirka 13 procent var sysselsatta inom 3 månader efter att integrationsutbildningen avslutats. Aktiveringsgraden för utländska personer var 59 procent.

Arbetskraftsinvandring är ett svar på näringslivets stora arbetskraftsbehov under de kommande åren. Behovet finns i synnerhet i produktions-, metall-, el-, elektronik-, VVS- och byggbranschen. Dessutom behövs specialister, ingenjörer och arbetsledare.

Utvecklingsbolaget Concordia har genom Attract-utredningen⁶ kartlagt arbetslivets rekryteringsbehov senast i mars 2023. Då meddelade företagen som svarade att de har anställt 1 465 arbetstagare under de senaste 12 månaderna. Över hälften av respondenterna berättade att de har rekryterat samma antal arbetstagare som innan kriserna. 38 procent som svarade på enkäten sade sig vara intresserade av internationell rekrytering.

Mest hjälp önskade man få med att utveckla internationella anställdas språkkunskaper, med så kallade relocation-tjänster (registreringar, hitta bostad, sysselsättning/studier till partner) och med att utbilda internationella arbetstagare och erbjuda dem kompletterande studier. Till en viss grad önskade man också hjälp med att skapa rekryteringsstrategier och stöd för företagets egen rekrytering från utlandet. Största delen av rekryteringarna sker enligt respondenterna via sociala medier, personliga kontakter eller andra inofficiella kanaler.

Enligt arbets- och näringsministeriets publikation om regional resiliens och arbetsrelaterad invandring⁷ säkerställer förutseende och kunskapsbaserad ledning i fråga om arbetsrelaterad invandring förmåga att förbereda sig och reagera på förändringar på kort och lång sikt. För rekryteringsdelen lyfter publikationen fram utmaningarna med inofficiell rekrytering. Processen är ofta ogenomskinlig både för arbetsgivaren och myndigheter och svår att följa upp. För arbetstagaren innebär det svagt rättsskydd, då en arbetstagare med svaga eller inga språkkunskaper inte är jämbördig vid förhandlingar. På så sätt ökar risken för att man utnyttjar arbetskraften.

I tjänsterna som produceras på Jakobstadsregionens sysselsättningsområde erbjuds företagen tjänster som bygger på dessa behov. Man utvecklar i synnerhet kontaktytan mellan tjänster som stöder etablering och arbetsgivare samt mellan arbetsgivare och officiella internationella rekryteringskanaler. Samarbetet mellan arbetsgivare och kommuner stärks för att trygga tjänster som stöder etablering och för att stärka regionens mottagningsförmåga. Man skapar strukturer genom vilka invandrare som arbetsgivarna rekryterar får stöd vid etableringstjänsterna och den mottagande kommunen får förhandsuppgifter om de anländande invånarna. Man säkerställer att personer i speciellt utsatt ställning får tillgång till rådgivnings- och handledningstjänster. I samarbete med integrationsenheten och utbildningsorganisationer utvecklas helheter med samhällsorientering och språkutbildning som stöder integreringen av arbetskraftsinvandrare.

⁶ https://www.jakobstadsregionen.fi/wp-content/uploads/2023/05/Attract_arbetskraftskartlaggning_Jakobstadsregionen-23052023.pdf

⁷ https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164572/TEM_2023_5.pdf

sammanfattning på svenska:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164572/Regional%20resiliens%20och%20arbetsrelaterad%20invandring%20-%20Policy%20Brief.pdf>

Samarbetet mellan sysselsättningstjänsterna, företagen, MDB, integrationsenheten, utbildningsorganisationer (i synnerhet för språkutbildning), kommunernas basservice (i synnerhet daghem och skolor) och aktörer som hyr ut bostäder framhävs i denna helhet.

6 Att förbereda sig på strukturförändringar

Med plötslig struktumvandling⁸ avses en situation där en regionalt eller nationellt betydande arbetsgivare eller bransch säger upp ett stort antal arbetstagare på en gång på grund av konkurs eller omfattande anpassningsåtgärder. Mindre, men återkommande ändringar orsakas av faktorer som är förknippade med säsongsarbetskraftsvariation i området.

En plötslig struktumvandlingssituation där arbetslösheten stiger kraftigt skulle snabbt påverka sysselsättningsområdet.

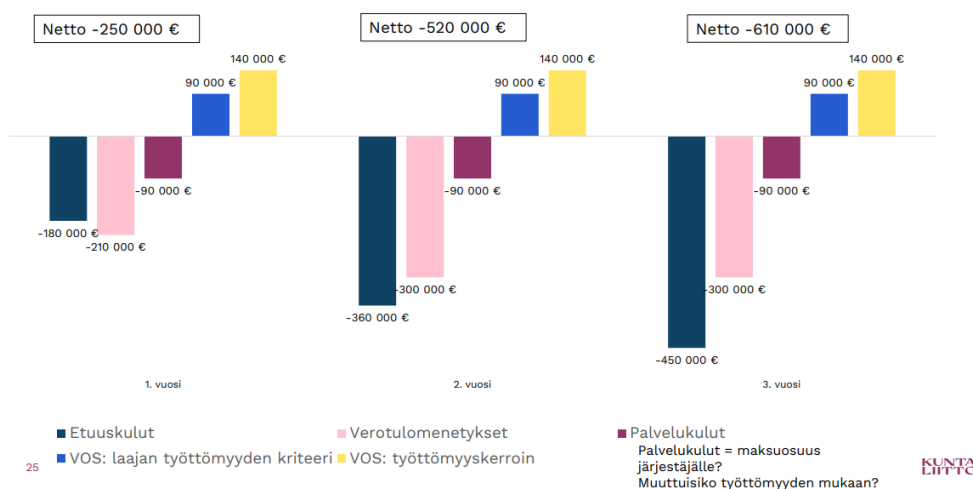
- kommunernas förmånskostnader för arbetslöshetsförmåner skulle omedelbart öka då arbetslösheten ökar
- kommunernas skatteinkomster minskar och servicekostnaderna stiger
- kommunernas statsandelar ökar med fördröjning och långsammare än arbetslösheten, eftersom kriteriet om omfattande arbetslöshet som ingår i statsandelen endast kompenserar en del av tilläggskostnaderna

En exempelkalkyl över hur arbetslösheten påverkar finns i Mikko Mehtonens beräkningar.

Exempelkalkyl över hur arbetslösheten påverkar kommunernas ekonomi. Källa: Mikko Mehtonen/Finlands Kommunförbund.

Esimerkkilaskelma

100 henkilöä jää työttömäksi

I effekterna beaktas att man har gjort en gradering av betalningsansvaret för arbetslöshetsförmåner. Kommunernas betalningsansvar är noll för de första hundra dagarna. I undersökningar har man konstaterat att majoriteten av dem som blivit arbetslösa får jobb inom hundra dagar. Sysselsättningsområdet och kommunen har alltså cirka tre månader på sig att sysselsätta en arbetslös utan att kostnaderna för arbetslöshetsförmåner börjar stiga.

Det sista alternativet, som kommunernas ekonomiska buffert, är behovsprövad statsandel. Vid en plötslig struktumvandlingssituation går man vidare enligt arbets- och näringsministeriets anvisningar för processen.

⁸ <https://tem.fi/sv/plotslig-struktumvandling>

Processens huvudsakliga skeden förverkligas delvis samtidigt. Omställningsskyddsprocessen som stöds av sysselsättningsområdets arbetskraftsmyndighet inleds omedelbart på det sätt som närmare överenskommits med företaget. I alla skeden säkerställs det att ministeriets ledning har tillgång till en färsk lägesbild av effekterna och åtgärderna.

1. Efter företagets meddelande skapar ministeriet genast en lägesbild av sysselsättnings- och regioneffekterna. Lägesbilden innehåller bland annat en granskning av den relativa förlusten av arbetsplatser och beredningen av åtgärder.
2. På basis av de bifogade kriterierna gör ministeriet en bedömning av huruvida en strukturomvandlingssituation ska skötas regionalt eller om en verksamhetsmodell på statsrådsnivå ska tillämpas på situationen. I helhetsbedömningen beaktas situationens konsekvenser både för regionen och nationellt.
 - Det har skett en plötslig förändring i näringslivets strukturer, vilket medför en hotande kris i den regionala ekonomin.
 - Det totala antalet arbetstillfällen som försvinner i företaget är flera hundra och de relativa effekterna är kritiska i regionalt hänseende.
 - Till följd av den kontinuerliga utvecklingen av näringsstrukturen har regionen potential för förnyelse.
 - Statsrådets tilläggsåtgärder och tilläggsfinansiering anses ha en väsentlig betydelse för att hitta ett nytt arbete samt för skapandet av ny företagsverksamhet och nya arbetstillfällen.
3. De regionala aktörerna och representanterna för företaget sammanställer strukturomvandlingsgruppens lägesbild för att preciseras och en åtgärdsplan utarbetas.
4. Regionala aktörer är utöver kommunen bland annat landskapsförbundet, det regionala utvecklingsbolaget, utbildningsanordnarna, arbets- och näringsbyrån och närings-, trafik- och miljöcentralen, som också är en central kontaktpunkt för kontakter med statsrådet.
5. Företaget inleder samarbetsförhandlingar och lämnar förhandlingsframställningen till arbets- och näringsbyrån. Beslut om eventuella affärsverksamhetslösningar och arbetskraftsminskningar fattas efter samarbetsförhandlingarna, som pågår i minst 6 veckor. De mer exakta konsekvenserna och de åtgärder som strukturomvandlingen kräver preciseras först därefter.
6. Stödåtgärderna för arbetstagarnas välbefinnande och nyanställning inleds genast. Regionens arbets- och näringsbyrå avtalar med företaget om de praktiska arrangemangen kring omställningsskyddet. Arbets- och näringsbyrå erbjuder arbetstagarna huvudsakligen informations- och rådgivningstjänster under samarbetsförhandlingarna. Eventuella omskolningstjänster och andra tjänster inleds efter att samarbetsförhandlingarna avslutats, varvid företagets egen insats i omställningsskyddet framgår.
7. De regionala aktörerna lämnar in en gemensam åtgärdsplan till statsrådet. Den omfattar förslag till åtgärder på kort och medellång sikt för att
 - stödja nyanställning
 - skapa nya arbetstillfällen och reformera gamla arbetstillfällen
 - stödja företagets affärsmöjligheter och tillväxt samt
 - andra åtgärder för att avhjälpa situationen inom olika förvaltningsområden (såsom infrastruktur, välfärd och utbildning) och

- förslag till statlig finansiering.
8. Åtgärdsplanen behandlas vid respektive ministerium. I statsrådet ansvarar arbets- och näringsministeriet för samordningen. Finansieringen samlas från fall till fall och via flera kanaler från olika finansieringskällor. I finansieringen utnyttjas i första hand den finansiering som redan har riktats till regionerna. Ministerierna kan allokera eventuell tilläggsfinansiering via tilläggsbudgetarna. Den praktiska beredningen och genomförandet av åtgärderna tar ofta flera år i anspråk.
 9. Genomförandet av åtgärderna följs upp regionalt och nationellt.

En plötslig strukturomvandling i Jakobstadregionen kan också vara motsatt. Storinvesteringar i regionen orsakar arbetskraftsbrist. Jakobstadsregionen är inte den enda region som kämpar med brist på arbetskraft. Vasas energikluster har stark tillväxt och på samma sätt har Kokkola Industrial Park (KIP) norröver meddelat om storinvesteringar.

Det är till förmån för kommunerna att stödja tillgången på kompetent arbetskraft för näringslivet och etableringen av nya anställda genom ekosystemtjänsterna. För att förhindra negativ konkurrens måste kommunerna i Österbotten och regionerna samarbeta för att främja tillgången på kompetent arbetskraft. Man måste bygga upp en struktur för detta samarbete.

Det är skäl att bygga upp en helhetsbild av prognostiseringen av plötsliga strukturomvandlingar som samarbete mellan regionerna. Främjandet av tillgången på kompetent arbetskraft förutsätter inte bara samarbete mellan regionens sysselsättningsaktörer utan också samarbete mellan regionernas utvecklingsbolag samt nationellt och internationellt samarbete.

UTKAST**AVTAL OM GRUNDANDE AV GEMENSAMT ORGAN FÖR SYSSELSÄTTNINGS- OCH NÄRINGSTJÄNSTER I JAKOBSTADSREGIONEN**

1. Avtalsparter

Parter i detta avtal är

Ansvarig kommun

Staden Jakobstad

Andra parter

Kronoby kommun

Larsmo kommun

Pedersöre kommun

Nykarleby stad

2. Avtalets bakgrund och syfte

Organiseringsansvaret för den offentliga arbetskraftsservicen vid arbets- och näringsbyråerna övergår till kommunerna 1.1.2025. Arbets- och näringstjänsterna överförs till kommunerna eller sysselsättningsområden som består av flera kommuner, vars arbetskraftsbas är minst 20 000 personer. Kommunerna som bildar ett sysselsättningsområde ska vara geografiskt sammanhängande och de ska utgöra ett område som fungerar med tanke på arbetsmarknaden och pendlingen. Kommunerna ska avtala om att bilda samarbetsområden och underrätta arbets- och näringsministeriet om detta före utgången av oktober 2023.

Detta avtal är ett avtal om ett gemensamt kommunalt organ enligt 52 § i kommunallagen, och det gäller det organiseringsansvar för arbetskraftsservice som anges i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023). Ansvaret för den arbetskraftsservice som arbetssökande och företag samt andra arbetsgivare förses med överförs till kommunerna 1.1.2025. Att ordna arbetskraftsservice och andra lagstadgade uppgifter som anknyter till arbetskraftsservicen blir för kommunerna ett nytt uppdrag för vilket de får statsandel.

Genom detta avtal bildar parterna ett samarbetsområde (sysselsättningsområde) för ordnande av arbetskraftsservice. Då staden Jakobstad sköter avtalsenliga uppgifter agerar staden som ansvarig kommun på det sätt som avses i 51 § i kommunallagen (410/2015).

Den kommun som har organiseringsansvar, i detta avtal staden Jakobstad, ska enligt 8 § 2 mom. i kommunallagen svara för lika tillgång till tjänsterna och åtgärderna, fastställandet av behovet, mängden och kvaliteten i fråga om dem, det sätt som de produceras på, tillsynen över produktionen och utövandet av myndigheternas befogenheter.

Servicen ska organiseras och produceras med beaktande av den befintliga verksamheten i de kommuner som deltar i samarbetet, befolkningsstrukturen i sysselsättningsområdet, kundernas servicebehov och andra omständigheter som avser tillhandahållandet av service.

Den kommun som har organiseringsansvar kan avtala att uppgifter med myndighetsbefogenheter också kan skötas av en annan kommun som är avtalspart än den kommun som har organiseringsansvar.

3. Det gemensamma organet och dess sammansättning, representation från kommunerna och kommunernas rätt att utse medlemmar

För regionens arbets- och näringsstjänster grundas en gemensam sysselsättningsnämnd som i fråga om ordnandet av arbetskraftsservicens lagstadgade uppgifter fungerar som avtalskommunernas gemensamma organ med flera medlemmar och som sysselsättningsområdets arbetskraftsmyndighet.

Till sysselsättningsnämnden utses två (2) medlemmar från varje kommun i området. Fullmäktige i vardera kommun utser avtalskommunens medlemmar. Den ansvariga kommunens representant fungerar som ordförande för styrgruppen. Sysselsättningsnämndens mandattid är en fullmäktigeperiod.

4. Förvaltning och beslut

Staden Jakobstad ansvarar i egenskap av ansvarig kommun för skötseln av uppgifter som anges i detta avtal (arbetskraftsservicens lagstadgade uppgifter). I förvaltningen och vid beslutsfattandet iakttas bestämmelserna i förvaltningsstadgan som den ansvariga kommunens fullmäktige har godkänt.

Den ansvariga kommunen informerar och hör sina medlemskommuner om eventuella ändringar av bestämmelserna i förvaltningsstadgan som gäller det gemensamma organet som grundas i detta avtal. Den ansvariga kommunen sköter om beredningen och verkställigheten av ärenden som hör till verksamhetsområdet för sysselsättningsnämnden som svarar för arbets- och näringsstjänsterna.

5. Det gemensamma organets uppgifter

Om ordnande av arbetskraftsservice och andra lagstadgade uppgifter med anknytning till arbetskraftsservicen föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023). Den regionala samarbetsgruppen för arbets- och näringsstjänster har i uppgift att se till att förpliktelser som anknyter till ordnande av arbetskraftsservicen enligt den ovannämnda lagen iakttas. Om de uppgifter som

anknyter till ordnande av arbetskraftsservice enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice ändras i lagstiftningen, sköter den regionala sysselsättningsnämnden uppgifterna som hör till kommunen enligt de nya föreskrifterna.

Sysselsättningsnämndens uppgift är att

1. svara för utvecklandet av verksamheten, ekonomin och organisationen inom sitt verksamhetsområde,
2. styra verksamheten enligt målen och strategin,
3. övervaka att verksamheten leds på ett ändamålsenligt, effektivt och ekonomiskt sätt,
4. sköta samarbetet vid ordnandet och utvecklandet av tjänster tillsammans med andra kommuner, myndigheter, utbildningsanordnare och sammanslutningar,
5. följa att verksamheten ger resultat.

Organet kan besluta att till en underordnad myndighet delegera befogenheter som enligt den ansvariga kommunens förvaltningsstadga eller föreskrifter i lagen delegerats till organet om inte annat föreskrivs i lagstiftningen.

6. Övertagningsrätt

Kommunstyrelsen i den ansvariga kommunen kan inte utöva övertagningsrätt på ett ärende som det gemensamma organet har fattat beslut i.

7. Personal

Då ansvaret att ordna offentlig arbetskraftsservice och därtill hörande uppgifter övergår från staten till kommunerna 1.1.2025 överförs de tjänsteinnehavare som enligt Österbottens arbets- och näringsbyrås meddelande anvisas till Jakobstadsregionen (specificeras närmare i organiseringsplanen) och som står i tjänsteförhållande till arbets- och näringsbyråerna, NTM-centralen och UF-centret och som arbetar med uppgifter som anknyter till arbetskraftsservice till den ansvariga kommunens, Jakobstads, tjänst.

Vid överföringen av personal och vid behandlingen av den överförda personalens semesterlöneskuld och ersättningar följer man föreskrifterna i § 6 i lagen om införande av lagen om ordnande av arbetskraftsservice (383/2023).

8. Principer för kostnadsfördelning och betalning av kommunens avgiftsandel

Enligt 8 § 3 mom. i kommunallagen svarar kommunen för finansieringen av sina uppgifter, också då organiseringsansvaret har överförts på en annan kommun eller en samkommun.

Ekonomin för det gemensamma organ som grundas med detta avtal är del av den

ansvariga kommunens budget och ekonomiplan. Sysselsättningsnämnden som grundas ger förslag till budget för nästa kalenderår och ekonomiplan för de kommande åren till den ansvariga kommunens fullmäktige.

Ekonomi i samarbetet ordnas enligt följande från och med 1.1.2025:

1. Staden Jakobstad inrättar en balansenhet som ansvarar för arbets- och näringstjänster som produceras gemensamt. Alla direkta och indirekta kostnader för ordnande av tjänsterna allokeras på denna balansenhet. Av den ansvariga kommunens interna allmänna kostnader (förvaltning, ledning, IKT-tjänster, utveckling) flyttas en beräknad andel till sysselsättningstjänsternas balansenhet. Kostnaderna för balansenhetens driftsekonomi fördelas årligen mellan kommunerna enligt de fördelningsgrunder som anges i punkt 2. Staden Jakobstad är ansvarig för balansenhetens bokföring och ekonomi.
2. Alla nettokostnader för arbets- och näringstjänster som har producerats för kommunerna fördelas mellan kommunerna enligt indexet för omfattande arbetslöshet.
3. Balansenhetens budget upprättas under året som föregår budgetåret i enlighet med den ansvariga kommunens årsklocka och principer för budgeten. Budgeten sänds till alla kommuner för utlåtande innan den godkänns.
4. Kommunerna redovisar under budgetåret månatligen till den ansvariga kommunens balansenhet avgiftsandelen som avses ovan i punkt 3. Om balansenhetens budgetanslag under året behöver höjas, höjs kommunernas månatliga avgiftsandelar på samma sätt. Budgetutfallet följs upp i samband med staden Jakobstads delårsrapportering. Sysselsättningsnämnden som grundas för att samordna sysselsättningsfrågor ansvarar för den ekonomiska uppföljningen. Uppgifter om budgetutfallet sänds till områdets kommuner enligt tidtabellen för delårsrapporter.
5. Vid utgången av året eller senast i början av året som följer budgetåret jämnas avgiftsandelarna så, att de motsvarar kostnadsutfallet. Balansenhetens över- eller underskott kan genom kommunernas gemensamma beslut överföras till de följande åren för att täckas eller för finansiering av kommande utvecklingsåtgärder.
6. Investeringarna finansieras enligt samma principer som driftsekonomin utgifter. Investeringsutgifterna bestäms i budgeten och under budgetåret faktureras de från kommunerna varje månad. Utfallet av investeringsutgifterna jämnas vid utgången av året eller i början av året som följer budgetåret så att de motsvarar kommunernas avgiftsandelar. Avskrivningar av investeringsutgifterna beaktas inte som kostnader enligt punkterna 1–5 så att de inte debiteras två gånger av kommunerna.

Beredningen av arbets- och näringstjänster och deras helhet medför kostnader också före år 2025. Beredningskostnader som uppstår under åren 2023–2024 fördelas till kommunerna i förhållande till antalet invånare i åldern 18–64 år.

Arbetslöshetens ekonomiska risk fördelas inte mellan kommunerna, utan ansvaret för den ligger enligt förorsakarprincipen hos kommunen. Varje kommun ansvarar själv för förmånskostnaderna.

9. Lokaler, inventarier och utrustning

Staden Jakobstad ordnar lokaler för arbetskraftsservicens besöksadress. Verksamheten inleds i de lokaler där man tidigare har producerat arbetskraftsservice. Den ansvariga kommunen ansvarar för verksamhet som hänför sig till överföring av leasingavtalen för inventarier och datatekniska anordningar som personalen använder i arbetet samt för konkurrensutsättning vid eventuell upphandling av dem.

I fråga om lös egendom som överförs från staten till anordnaren följs föreskrifterna i lagen om införande av lagen om arbetskraftsservice (383/2023, 9 §).

Kostnaderna för ordnande av tjänsterna inkluderas i kostnaderna som fördelas mellan avtalsparterna.

Om placeringen av närserviceställen och om digitala tjänster som utnyttjas i dem avtalas separat enligt servicebehovet. Lokalerna anvisas och bekostas av kommunerna själva.

10. Avgift som tas ut av kunder

Den offentliga arbetskraftsservicen är avgiftsfri för privatkunder. Offentlig arbetskraftsservice som erbjuds till arbetsgivare är avgiftsfri med undantag av gemensamt anskaffad utbildning som avses i 5 kap. 7 §. Service för utveckling av företagsverksamhet enligt 8 kap. 5 § som erbjuds företag är avgiftsbelagda (lag om offentlig arbetskrafts- och företagsservice). Det gemensamma organet beslutar om avgifterna. Fullmäktige beslutar om avgifternas allmänna principer. Staden Jakobstad ansvarar för indrivning av betalningar.

11. Intern tillsyn och riskhantering

Vid riskhanteringen följs den ansvariga kommunens verksamhetssätt.

12. Behandling av kunduppgifter, dokumenthantering och datasäkerhet

Arbetsförvaltningens kunduppgifter är sekretessbelagda enligt 24 § 1 mom. 25 punkten i offentlighetslagen. I fråga om kunduppgifter är den ansvariga kommunen personuppgiftsansvarig. Den ansvariga kommunen svarar för kunduppgifter som kommer till i produktionen av tjänster till samarbetsområdet som avses i detta avtal. Den ansvariga kommunen ansvarar för arkivering och sekretess av dokument och filer som kommer till i produktionen och verksamheten av tjänster för samarbetsområdet som avses i detta avtal, samt för att besvara begäran om dokument och lämna ut information.

I verksamheten iakttas staden Jakobstads gällande datasäkerhets- och dataskyddsanvisningar. Vid dokumenthanteringen följs den ansvariga kommunens verksamhetssätt.

13. Ändring och överföring av samarbetsavtalet och lösande av tvister

Avtalet kan endast ändras genom ett skriftligt ändringsavtal. Om samarbetsområdet ändras ska avtalsgrunderna ses över. Ändringar bokförs och fogas till avtalet. Tvister om detta avtal ska i första hand lösas genom förhandlingar mellan avtalsparterna. Om en lösning inte kan nås genom förhandlingar, löses tvisterna som förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolen eller om förvaltningsdomstolen inte är behörig i ärendet behandlas ärendet i tingsrätten.

14. Försäkring och skadeståndsansvar

Ansvar för skador som eventuellt uppstår vid skötseln av uppgifter enligt detta avtal bestäms enligt skadeståndslagen. Kostnaderna för skador som arbetsgivaren (staden Jakobstad) ansvarar för bokförs som gemensamma kostnader som fördelas enligt punkt sju (7). Den ansvariga kommunen ser till att ansvarsförsäkringen och annat försäkringsskydd för samarbetsområdets verksamhet gäller enhetligt i hela samarbetsområdet.

15. Avtalets giltighetstid och uppsägning av avtal

Detta avtal träder i kraft när alla parter har undertecknat det och statsrådet har godkänt det. Avtalet gäller tills vidare.

En avtalspart får säga upp avtalet så att det avslutas i början av kalenderåret genom att skriftligen underrätta de övriga avtalsparterna om uppsägningen minst tolv (12) månader innan avtalet går ut. Avtalet upphör på grund av uppsägningen endast för den part som sagt upp avtalet.

Den ansvariga kommunen har rätt att säga upp avtalet med en enskild avtalskommun, om avtalskommunen väsentligt bryter mot avtalsvillkoren och inte rättar läget efter en skälig tid. Om den ansvariga kommunen själv säger upp avtalet, upphör avtalet att gälla också mellan de övriga avtalsparterna.

Dnr JSTAD/313/2023

30 § BIDRAG FÖR ANSTÄLLNING AV REGIONKONSTNÄR

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden 28.8.2023 § 30

Kulturnämnden vid Österbottens förbund beviljar 5 000 euro i bidrag till två sammanslutningar, som förbinder sig att med hjälp av bidraget anställa en professionell konstnär för att bedriva deltagande konstnärlig verksamhet på finska i flera kommuner i Österbotten.

Den verksamhet som bedrivs med hjälp av bidraget ska rikta sig antingen till

- a) kommunerna Vasa, Laihela, Korsnäs, Korsholm och Vörå eller till
- b) kommunerna Nykarleby, Pedersöre, Jakobstad, Larsmo och Kronoby

Bidraget är avsett för att anställa en professionell konstnär för konstnärligt arbete, som stödjer invånarnas delaktighet, sker på finska, utförs tillsammans med invånarna och även riktar sig till invånarna i landskapet. Den konstnärliga verksamheten kan utmynna i ett verk, ett evenemang eller ett fenomen som främjar delaktighet.

Anställningsbidraget är 5 000 euro och den sökande sammanslutningen förbinder sig att betala ut minst 4 000 euro av bidragsbeloppet till konstnären som lön. Högst 1 000 euro av bidraget kan användas för material, hyror för utrustning eller resekostnader i konstnärens arbete. Den sökande sammanslutningen förutsätts stå för lokalkostnader och eventuella kostnader för marknadsföring och kommunikation samt material-, hyres- eller resekostnader över 1 000 euro i samband med konstnärens arbete. Bidraget får inte användas för investeringar, anskaffning av utrustning el. dyl.

Den sökande sammanslutningen ska lägga fram en arbetsplan och en tidsplan för hur konstnärens arbetsinsats är tänkt att användas för att stödja invånarnas delaktighet.

Den sökande och den konstnär som den sökande anställer förutsätts kunna arbeta på finska tillsammans med invånarna i landskapet.

Ansökningstiden går ut 29.9.2023 kl. 15.00.

Mera information: <https://www.obotnia.fi/kultur/bidrag/bidrag-for-anstallning-av-regionkonstnar/>

Förslag

Ordföranden:
Samarbetsnämnden diskuterar ärendet.

Beslut

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden:

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden

Samarbetsnämnden beslöt att ansöka om bidraget och gav Anne Ekstrand i uppdrag att kontakta Håkan Omars för att hitta lämpliga konstnärer.

Dnr JSTAD/288/2023

**31 § SVENSKA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND FÖR UTBILDNING OCH KULTUR: ANHÅLLAN OM
ÅRLIGT BIDRAG FÖR MUSIKUTBILDNING I CAMPUS ALLEGRO**

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden 28.8.2023 § 31

Anhållan om årligt bidrag för musikutbildningen i Campus Allegro:
Bilaga § 31

YA:s musikutbildning har ett årligt underskott på cirka 150 000 euro och samkommunstyrelsen vid Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur (Söfuk) konstaterar att det på sikt är ohållbart att driva en utbildning som årligen ger minusresultat, trots att det handlar om en utbildning som är synnerligen viktig i vårt uppdrag och för den finlandssvenska kulturen. Samkommunstyrelsen vid Söfuk framhåller att år 2022 studerade 38 personer för en grundexamen i musik, och tre för en yrkesexamen i musikproduktion. Av dessa 41 personer har 15 personer Jakobstad som hemort, 8 personer kommer från Nykarleby. Pedersöre, Larsmo och Kronoby kommuner har sammanlagt fem personer inskrivna i musikutbildningarna. Av de totalt 41 inskrivna har 8 personer hemort i annat landskap än Österbotten. Studerandes hemort har genom åren ganska konstant hållit denna regionala fördelning. Samarbetsförhandlingar under våren 2023 har justerat kostnadsbilden något, men enligt samkommunstyrelsen så är det svårt att göra ytterligare åtgärder i kostnadsbilden för musikens del och anhåller om ett årligt bidrag på 120 000 euro för att bidra till att täcka underskottet för utbildningen i musik.

Förslag

Ordföranden:

Samarbetsnämnden diskuterar ärendet och rekommenderar att bevilja Söfuk ett årligt bidrag på 120 000 euro för musikutbildningen vid campus Allegro och att kostnaden fördelas mellan kommunerna enligt den så kallade Concordianyckeln.

Beslut

Kommunala samarbetsnämnden i Pedersörenejden:

Samarbetsnämnden diskuterade ärendet men man kunde inte enas om en rekommendation att bevilja Söfuk ett årligt bidrag på 120 000 euro för musikutbildningen vid Campus Allegro.

16.06.2023

Till staden Jakobstad
Till kommunerna i Jakobstadsregionen

Utbildningen i musik vid campus Allegro

Utgående från förändringarna i nationella styrningen av yrkesutbildningen, vilket innebär knappare statlig finansiering, har samkommunstyrelsen inlett arbetet med att grundligt gå igenom verksamhetsförutsättningarna för YA.

YA ansvarar just nu för totalt 82 examensutbildningar där 81 är svenskspråkiga och en är engelskspråkig. Utbildningarna är fördelade på fyra olika orter Närpes, Vasa, Pedersöre och Jakobstad, en del av utbildningarna finns på flera orter, andra enbart på en ort och vissa är s.k. finlandssvenska unika utbildningar. Exempelvis räknas grundexamen i musik till de finlandssvenska unika utbildningarna. Analysen av verksamhetsförutsättningarna för YA:s utbildningsutbud ger vid handen att åtgärder måste vidtas för att uppnå vår ambition att ha såväl bredd, djup och tillgänglighet i utbildningarna.

YA är en attraktiv utbildare. I dagens läge erhåller samkommunen statlig finansiering för 1488 studerandeår då prognosen förverkligade studerandeår är 1519 vid årets slut. År 2022 producerades drygt 70 studerandeår utöver beviljad statlig finansiering precis som året innan då produktionen också överskred finansieringsbasen. Finansieringssystemet för andra stadiets yrkesutbildning i Finland är uppbyggt på att anordnarna ska producera fler studerandeår än finansieringsbasen, då medlen i statsbudgeten är ett s.k. budgetanslag som fördelas mellan alla anordnare av yrkesutbildning. Genomsnittliga studerandeårspriset är ca 11.000 euro i vår samkommun. Ett studerandeår är en kalkylerad enhet som består av 365 dagar, till samma år kan räknas prestationer som uppkommer genom flera olika studerandes deltagande i utbildning.

År 2022 fanns totalt 2763 enskilda inskrivna studerande på examensledande utbildningar (grundexamen, yrkesexamen och specialyrkesexamen) vid våra campus i Närpes, Vasa, Pedersöre och Jakobstad.

I Jakobstad driver YA idag utbildningar i följande branscher: musik, visuell framställning, metall, social- och hälsovård samt en stor omfattning arbetskrafts- och integrationsutbildningar (både examens och icke examensinriktade). Förra året producerades 101,24 studerandeår av 223 personer i Jakobstad (där räknas inte icke examensledande arbetskrafts- och integrationsutbildningar in). I Jakobstadsregionen fanns totalt 443 studerande inskrivna på YA år 2022. Arbetskrafts- och integrationsutbildningarna som inte leder till examen görs inom ramen för Edunova Ab (bolaget ägs till 50% av Söfuk och 50% av Yrkeshögskolan Novia). Arbetskrafts- och integrationsutbildningarna är omfattande, bolaget hade förra året cirka 2000 studerande inom ramen för sin verksamhet. Bolagets verksamhet är omfattande i Jakobstadsregionen. Bolagets prognos över antal studerande innevarande år är betydligt högre än år 2022.

Svenska Österbottens förbund
FÖR UTBILDNING OCH KULTUR

År 2022 studerade 38 personer för en grundexamen i musik, och tre för en yrkesexamen i musikproduktion. Av dessa 41 personer har 15 personer Jakobstad som hemort, 8 personer kommer från Nykarleby. Pedersöre, Larsmo och Kronoby kommuner har sammanlagt fem personer inskrivna i musikutbildningarna. Av de totalt 41 inskrivna har 8 personer hemort i annat landskap än Österbotten. Studerandes hemort har genom åren ganska konstant hållit denna regionala fördelning.

Dessvärre räcker enhetsprisfinansieringen för utbildningen inte till, årliga underskottet för YA:s musikutbildnings del uppgår till ca 150.000 euro. På sikt är det ohållbart att driva en utbildning som årligen ger minusresultat, trots att det handlar om en utbildning som är synnerligen viktig i vårt uppdrag och för den finlandssvenska kulturen.

Ett resultat av samarbetsförhandlingarna som förts under våren är att kostnadsbilden justerats något, dessvärre är det svårt att göra ytterligare åtgärder i kostnadsbilden för musikens del.

Musikutbildningen drivs i hyrda utrymmen av Stiftelsen för Åbo Akademi, hyresavtalet gäller till och med 2026. Separat hyresavtal för användning av Schaumanssalen har uppgjorts med yrkeshögskolan Novia. Yrkeshögskolan är även hyresvärd för utrymmena som används inom utbildningarna i bildkonst och visuell framställning.

Samkommunstyrelsen beslöt enhälligt 12.6.2023 § 73 att anhålla om ekonomiskt stöd för kulturutbildningarna i Jakobstad,

Samkommunstyrelsen anhåller om ett årligt bidrag på 120.000 euro för att bidra till täcka underskottet för utbildningen i musik.

För samkommunstyrelsen,

Ulrica Karp
Direktör